

PETI GODIŠNJI NACIONALNI PROGRAM CRNE GORE

U PERIODU INTENZIVIRANIH I FOKUSIRANIH RAZGOVORA SA NATO

PODGORICA, oktobar 2014.

SADRŽAJ:

UVOD

I POLITIČKA PITANJA

- 1.1. Integracija u NATO i EU**
  - 1.1.1. Saradnja sa NATO**
  - 1.1.2. Koordinacija procesa integracije Crne Gore u NATO**
  - 1.1.3. Jačanje javne podrške za članstvo u NATO**
  - 1.1.4. Integracija u EU**

- 1.2. Odnosi sa susjedima, regionalna saradnja i saradnja sa međunarodnim organizacijama**
  - 1.2.1. Jačanje saradnje sa susjedima**
  - 1.2.2. Regionalne organizacije i inicijative**
  - 1.2.3. Saradnja s a međunarodnim organizacijama**

II VLADAVINA PRAVA

- 2.1. Jačanje vladavine prava**
  - 2.1.1. Reforma pravosuđa**
  - 2.1.2. Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala**
    - 2.1.2.1. Borba protiv korupcije**
    - 2.1.2.2. Borba protiv organizovanog kriminala**
    - 2.1.2.3. Unaprijeđenje bezbjednog okruženja za rad novinara**
    - 2.1.2.4. Sprečavanje pranja novca**
    - 2.1.2.5. Borba protiv trgovine ljudima**
    - 2.1.2.6. Sprečavanje i suzbijanje ilegalnog prometa i zloupotrebe droga**
  - 2.1.3. Reforma i jačanje kapaciteta policije**
  - 2.1.4. Procesuiranje ratnih zločina**
- 2.2. Poštovanje ljudskih i manjinskih prava**
  - 2.2.1. Ljudska i manjinska prava**

III PARLAMENTARNE REFORME

- 3.1. Zakonodavna i nadzorna funkcija Skupštine**
  - 3.1.1. Pregovori sa EU**
- 3.2. Transparentnost i jačanje kapaciteta Skupštine**

IV BEZBJEDNOSNA PITANJA

- 4.1. Reforma obavještajno-bezbjednosnog sektora
- 4.2. Sajber bezbjednost
- 4.3. Kontrola naoružanja i borba protiv terorizma
  - 4.3.1. Kontrola naoružanja
  - 4.3.2. Borba protiv terorizma
- 4.4. Upravljanje u vanrednim situacijama

V VOJNO-ODBRAMBENA PITANJA

- 5.1. Odbrambena politika
- 5.2. Planovi odbrane
- 5.3. Upravljanje odbranom
  - 5.3.1. Unapređenje kadrovske potencijala
  - 5.3.2. Oslobođanje od nepotrebne vojne infrastrukture i viška naoružanja
  - 5.3.3. Opremanje i modernizacija Vojske
- 5.4. Resursi
- 5.5. Mirovne misije

VI EKONOMSKA PITANJA

- 6.1. Ekonomski razvoj

VII PRAVNA PITANJA

UVOD

Nakon što je pristupila Akcionom planu za članstvo (MAP), na sastanku ministara vanjskih poslova Alijanse početkom decembra 2009, Crna Gora je, u okviru ovog procesa, uspješno sprovedla četiri ciklusa i sada ulazi u finalnu fazu priključenja NATO-u. Crna Gora je zadovoljna što je u zaključcima Samita NATO jasno prepoznat njen progres u reformama i, u skladu sa tim, potvrđena odluka ministara NATO da sa Crnom Gorom otvore "intezivirani i fokusirani razgovori", kako bi se do kraja 2015. procijenila njena spremnost da dobije poziv za članstvo.

Sprovođenje inteziviranih i fokusiranih razgovora, u ovom ciklusu, komplementarno je sa sprovođenjem V MAP ciklusa. U skladu s tim, Vlada će ostati u potpunosti posvećena daljoj implementaciji reformi, posebno u četiri ključne oblasti: reforma sektora bezbjednosti, jačanje vladavine prava, jačanja podrške javnosti za članstvo u NATO i nastavak reforme sektora odbrane. U tom smislu, V ANP ima sedam poglavlja i to: I Politička pitanja, II Vladavina prava, III Parlamentarne reforme, IV Bezbjednosna pitanja, V Vojno-odbrambena pitanja, VI Ekonomska pitanja i VII Pravna pitanja. V MAP ciklus će započeti na jesen 2014. prezentacijom V Godišnjeg nacionalnog programa (ANP) na sastanku DPRC+1 u Briselu., a biće završen u istom periodu naredne godine.

INTENZIVIRANI I FOKUSIRANI RAZGOVORI CRNE GORE SA NATO

Na sastanku ministara vanjskih poslova država članica NATO, održanom 25. juna 2014, na temu politike otvorenih vrata i Crne Gore, kao kandidata najbližeg članstvu, dogovoreno je da se sa Crnom Gorom započnu intenzivirani i fokusirani razgovori, što je zatim potvrđeno i na NATO samitu u Velsu, početkom septembra o. g. Proces intenziviranih razgovora će trajati do kraja 2015. godine nakon čega će se procijeniti spremnost Crne Gore da se priključi Alijansi. Ovakvu odluku saveznika, Crna Gora vidi kao dodatnu šansu da ispuni sve neophodne preduslove kako bi do kraja 2015. godine dobila poziv za članstvo i postala članica NATO na narednom samitu. Uz intenzivan i redovan dijalog sa NATO i državama članicama, Crna Gora će nastojati da njen učinak u narednom periodu bude u fokusu Saveza kako bi potvrdila svoju spremnost da bude uspješna, posvećena i kredibilna članica Alijanse.

Kroz intenziviranje redovnog dijaloga na svim nivoima, Crna Gora očekuje da intenzivirani i fokusirani razgovori teku planiranom dinamikom kako bi uspješno i na vrijeme realizovala planirane zadatke. Kroz redovna izvještavanja o postignutom napretku, koja su predviđena ovim mehanizmom, omogućuje se NATO i državama članicama da detaljno i blagovremeno prate progres Crne Gore. U dogovoru sa NATO, Crna Gora priprema svoj doprinos i učešće u razgovorima i usvojila je nacrt Plana intenziviranih i fokusiranih razgovora koji sadrži obaveze, mehanizme saradnje i komunikacije Crne Gore sa NATO u narednom periodu. Takođe, Crna Gora će intenzivirati redovan politički dijalog sa NATO na svim nivoima i bilateralno sa zemljama članicama. U tom smislu, posjeta NAC-a Crnoj Gori tokom naredne godine bi bila značajna potvrda dobre i uspješne saradnje sa saveznicima, posebno imajući u vidu važnost odluke koju Alijansa treba da donese.

*****

U okviru političkih pitanja, Crna Gora će, i u V ciklusu MAP, nastaviti intenzivno da saraduje sa NATO i zemljama članicama u svim oblastima od zajedničkog interesa. U okviru javnog dijaloga, Savjet za članstvo u NATO će nastaviti da usmjerava i nadgleda ključnih aktivnosti u ovom procesu (vidi: 1.1.2). Takođe, **Interresorna komisija za članstvo Crne Gore u NATO** će nastaviti sa radom kroz nadgledanje procesa implementacije Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP) i izradu Izvještaja o realizaciji Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP). Isto tako, Nacionalni koordinator za NATO će nastaviti da koordinira proces

javnog dijaloga, zajedno sa timom saradnika iz nadležnih institucija. Evidentan je **porast javne podrške članstvu Crne Gore u NATO**, koje se trenutno kreće na nivou od preko četrdeset odsto. Crna Gora će nastaviti sa posvećenim radom u ovoj oblasti tokom završne faze javnog dijaloga koja predviđa intenzivne aktivnosti za ovu i narednu godinu kako bi procenat javne podrške za članstvo postao većinski na nivou Parlamenta (vidi: 1.1.3). U okviru **procesa integracije u Evropsku uniju**, Vlada će nastaviti intenzivno da radi na otvaranju pregovora po poglavljima pravne tekovine gdje je, do sada, otvorila pregovore u 12 poglavlja, od kojih su u 2 poglavlja pregovori privremeno zatvoreni. Nastaviće se sa ispunjavanjem početnih mjerila za otvaranje pregovora u poglavljima pravne tekovine u kojima su ona određena, kao i sa godišnjim izvještavanjem o izvršenim obavezama koje proizilaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Crna Gora će nastaviti da usklađuje svoju vanjsku politiku sa stavovima Evropske unije i Visokog predstavnika EU kada su u pitanju odluke Savjeta o restriktivnim merama.

Crna Gora će nastaviti da pruža dalji doprinos globalnoj i bezbjednosti Zapadnog Balkana i u regionalnom kontekstu. Činjenica da su odnosi sa susjednim državama neopterećeni otvorenim pitanjima otvara prostor za dalju intenzivnu **bilateralnu saradnju** sa svim susjednim zemljama (vidi:1.2.1). Značajan doprinos izgradnji održive stabilnosti u regionu pruža A5 Inicijativa koja je već izgradila značajan ugled u promovisanju bezbjednosne saradnje na Balkanu (vidi: 1.2.2, akt 1). Crna Gora će nastaviti da aktivno doprinosi bezbjednosti i stabilnosti u Avganistanu kroz **angažovanje u ISAF i misiji »Odlučna podrška«** (vidi 1.1.1. akt 1). Deseti kontigent crnogorske Vojske, koji je upućen početkom septembra o.g, će obavljati složenije zadatke pod širim nacionalnim ograničenjima u cilju obezbeđivanja NATO baze Camp Marmel u Mazar - e- Šarif, u saradnji sa Hrvatskom.

Promocija NATO programa **Nauka za mir i bezbjednost (Science for Peace and Security)** će, u narednom periodu, biti dodatno ojačana kroz saradnju u okviru implementacije projekta „Povećanje kapaciteta za čišćenje neeksplozivnih ubojnih sredstava u Crnoj Gori“, a urađen je i predlog projekta „Uklanjanje radioaktivnog otpada i zaostalih eksplozivnih naprava“ koji je, krajem septembra o.g, poslat NATO-u na razmatranje. (vidi:1.1.1, akt 3).

Napredak u jačanju **vladavine prava** ostaje jedna od ključnih oblasti na kojoj će biti fokus Vlade i svih institucija Crne Gore. **Reforma pravosuđa** u skladu sa ciljevima iz ključnih strateških dokumenata iz oblasti evroatlantskih integracija, biće nastavljena u narednom periodu sa akcentom na krucijalne normativne i institucionalne reforme koje će obezbjediti viši nivo samostalnosti, efikasnosti i profesionalnosti pravosuđa (vidi: 2.1.1). Predstojeći period obilježiće i dominantne institucionalne reforme na planu jačanja **borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije** koje se, između ostalog, ogledaju u **uspostavljanju Specijalnog državnog tužilaštva i centralizaciji sudske nadležnosti u predmetima korupcije i organizovanog kriminala** s ciljem unapređenja kapaciteta države za efikasno i efektivno suprostavljanje svim oblicima kriminala (vidi:2.1.3). Crna Gora je krajem septembra potpisala Operativni sporazum o saradnji sa EUROPOL-om, čija će implementacija započeti nakon ratifikacije u crnogorskom Parlamentu, što se očekuje do kraja tekuće godine. Planirano je donošenje novih i inoviranje postojećih podzakonskih akata u skladu sa novim Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Nastaviće se i realizacija mjera iz akcionih planova za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma i Startegije za borbu protiv korupcije, kao i mjera definisanih AP za pregovaračko poglavlje 24 (vidi: 2.1.2.4). Takođe, Crna Gora nastavlja sa sprovođenjem mjera u cilju **promocije, zaštite i unaprjeđenja ljudskih prava** i suprostavljanju svim oblicima diskriminacije sa akcentom na pitanje rodne ravnopravnosti i zaštiti i promociji LGBT prava i prava osoba sa invaliditetom (vidi:2.2.1).

U cilju jačanja povjerenja između državnih institucija i medija, kao i **unapređenja bezbjednog okruženja za rad novinara**, izrađena je Analiza ugroženosti zaposlenih u medijima-novinara (vidi 2.1.2.3). Vladina Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija u čijem sastavu su predstavnici opozicionih i nezavisnih medija, kao i šest predstavnika države je formirala tri radne grupe koje će, do kraja decembra o.g, sačiniti izvještaj o dosadašnjem toku vođenih istraga (vidi: 2.1.2.3).

U pogledu parlamentarnih reformi, intenzivirane su aktivnosti u cilju jačanja zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore (vidi: 3.1). U narednom periodu, planirano je donošenje godišnjeg Plana zakonodavnog rada Skupštine koji uključuje plan usklađivanja zakonodavstva sa pravom EU i planom razmatranja izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini. Takođe, u cilju jačanja njene kontrolne uloge, u toku je formiranje Radne grupe sa zadatkom da pripremi Predlog zakona o finansiranju političkih partija i Predlog odluke o obrazovanju privremenog odbora za vršenje nadzora nad radom državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne uprave, u pogledu dosljedne primjene zakona u cilju izgrađivanja povjerenja u izborni proces.

Važan prioritet Crne Gore ostaje nastavak **reforme bezbjednosno-obaveštajnog sektora**. Agencija za nacionalnu bezbjednost će nastaviti sa ispunjavanjem zacrtanih reformskih ciljeva unapređenja ukupnih kapaciteta (posebno u domenu ekonomske i sajber bezbjednosti), u cilju postizanja pune kompatibilnosti sa službama NATO država. Takođe, nastaviće se sa radom na implementaciji zakona koji imaju za cilj izgradnju integrisanog bezbednosno-obaveštajnog sektora koje obezbeđuje efikasnu koordinaciju i praćenje rada. (vidi: 4.1).

Nastaviće se rad na implementaciji Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje rezolucije SB UN 1540 i relevantnih međunarodnih instrumenata u ovoj oblasti, kao i rad na intenziviranju podrške međunarodnih inicijativa za borbu protiv nuklearnog terorizma. Kontinuirano će se pratiti sprovođenje propisa iz oblasti borbe protiv nuklearnog terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, kao i obaveze iz pregovaračkog Poglavlja 31 (vidi: 4.3.2).

S ciljem daljeg unapređenja zakonskih i podzakonskih propisa u oblasti **informacione bezbjednosti** u Crnoj Gori, nastaviće se implementacija „Strategije sajber bezbjednosti 2013-2017“, kao i izrada i usvajanje Metodologije izbora kritične informatičke infrastrukture (vidi: 4.2). Crna Gora će, i u narednom periodu, nastaviti da aktivno učestvuje u sprovođenju Programa saradnje sa međunarodnim i regionalnim organizacijama, institucijama i drugim subjektima koji se bave zaštitom i spašavanjem u **vanrednim situacijama**, a predviđeno je i uspostavljanje Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa (vidi: 4.4).

U okviru vojno-odbrambenih pitanja, Crna Gora će nastaviti sa procesom razvoja sistema odbrane u cilju nastavka izgradnje institucija, neophodne infrastrukture i sticanja sposobnosti za izvršavanje obaveza iz okvira punopravnog članstva u NATO i EU. Učešćem u međunarodnim operacijama i regionalnim inicijativama, Crna Gora će nastojati da unaprijedi vojne sposobnosti, sposobnosti kriznog menadžmenta, kao i ukupnu saradnju i stabilizaciju sa zemljama regiona. Adekvatnim prepoznavanjem i pozicioniranjem **Odjeljenja za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove** u Zakonu o osnovama obavještajno bezbjednosnog sektora stvorene su pretpostavke za zaokruživanje obavještajno bezbjednosnog sektora Crne Gore. Razvijanje njegovih kapaciteta doprinijeće unaprjeđivanju sistema nacionalne bezbjednosti, u skladu sa strateškim opredjeljenjem Crne Gore. Takođe, Crna Gora će nastaviti proces sprovođenja međunarodnih ugovora o kontroli naoružanja, razoružanju i borbi za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje, kao važnom činiocu međunarodne bezbjednosti i stabilnosti, a nastaviće se sa realizacijom projekta „Building Integrity“ u cilju smanjenja rizika od korupcije u sistemu odbrane, kao i sa implementacijom Rezolucije UN 1325 u cilju podizanja rodne ravnopravnosti u sistemu odbrane. Prioritetne aktivnosti Ministarstva odbrane biće vezane za implementaciju Stratejskog pregleda odbrane. Nastaviće se sa prilagođavanjem strateških dokumenta u skladu sa redefinisanim misijama i zadacima Vojske, kao i sa aktivnostima na reorganizaciji Ministarstva i Vojske. Do kraja 2014. implementiraće se nova organizacijsko-formacijska struktura Vojske Crne Gore koja podrazumijeva prelazak sa brigadne na bataljonsku strukturu.

U daljem fokusu će biti unapređenje interoperabilnosti Vojske Crne Gore kroz implementaciju Partnerskih ciljeva (IV paket 48 PC), a nastaviće se opremanje, osposobljavanje i ocjenjivanje dijela deklariranih jedinica prema Konceptu operativnih sposobnosti (OCC), vojno-vojna saradnja sa partnerskim zemljama, kao i

učešće na zajedničkim vježbama u zemlji i inostranstvu. Glavni prioriteti opremanja Vojske biće deklarirane snage, rješavanje pitanja nadzora vazdušnog prostora i komandno-informacionih sistema (vidi: poglavlje 5).

Resursi: Zakonom o budžetu za 2014, predviđeno je izdvajanje za odbrambene troškove od 42,9 miliona eura što je u skladu sa smjericama datim u novom Strategijskom pregledu odbrane. Vlada je i u 2014. nastavila sa politikom podrške odbrambenom budžetu kroz davanje prihoda koji se ostvaruje od prodaje naoružanja i bivše nepokretne vojne imovine (do 6,6 miliona eura). Do sada je prihodovano **3.25 mil €**. Očekivati je da će izdvajanje za opremanje do kraja godine biti na nivou od 12%, dok se za troškove personala očekuje izdvajanje oko 62%. Novim Strategijskim pregledom odbrane Crne Gore predviđeno je izdvajanje od 1.2 - 1.3% za troškove odbrane sa pozitivnim i progresivnim trendom rasta i dostizanja nivoa izdvajanja od 1,4% od ukupnog BDP (bez vojnih penzija). Uzimajući u obzir sredstva opredijeljena za vojne penzije, ukupna izdvajanja za odbranu u 2014. godini iznose 1,67% BDP.

Projektovana struktura odbrambenog budžeta za 2014:

Opis	Iznos (€)	%
PLATE I NAKNADE	24.677.062,35	57.50
MATERIJALNI RASHODI	9.228.038,55 ¹	21.50
OPREMANJE I MODERNIZACIJA (sa planiranim prihodima)	9.008.300,00 ²	21.00
UKUPNO	42.913.400,90	100,00
UČEŠĆE ODBRAM. BUDŽETA U BDP		1,22

Kretanje odbrambenog budžeta 2009 – 2015:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 Predlog
Odbrambeni budžet (u mil. €)	39.5	40.26	36.5	36.66	35.95	36,34	37,22
Vojne penzije (u mil. €)	12.4	13.2	19.9	16.30	15.78	16.30	16.51
Kapitalni budžet	1.00	2.75	0.89	-	-	-	1.98
Prihodi	-	-	-	-	1.50	6.60	6.0
UKUPNO	52.9	56.24	57.28	52.73	53.23	59.21	61,71
Učešće izdvajanja za odbranu u BDP	1.77%	1.81%	1,75%	1,69%	1.59%	1.74%	1.74%

¹ U ovaj iznos uračunate su i prenesene obaveze iz prethodnih godina u visini od 1.4 mil €

² Planirani prihodi za 2014. godinu iznose 6.6 mil €

Predlog budžeta za 2015. godinu iznosi 43.22 mil € ili 1,2% procijenjenog BDP, što je na nivou izdvajanja predviđenog Strategijskim pregledom odbrane. I pored činjenice da je, od sredine 2014. uvećano brojno stanje pripadnika Vojske, redlogom budžeta predviđa se dalje smanjenje personalnih izdataka i očekuje njihovo učešće na nivou od 55% budžeta. Takođe, uočen je trend rasta izdvajanja za modernizaciju i opremanje (očekuje se izdvajanje od 15% budžeta), a takođe i sredstava predloženih za infrastrukturna ulaganja koja čine 4.42 % predloženog budžeta. Izdaci za odbranu, u narednom periodu, zavisice od finansijskih mogućnosti države, stanja ekonomije i njenog oporavka od uticaja ekonomske i finansijske krize, prioriteta ekonomske i fiskalne politike Vlade, kao i od odbrambenih programa za naredno razdoblje. U razdoblju od 2015-2017. očekuje se realni rast BDP na nivou od 3,5 - 4,0%, sa niskom stopom inflacije od 2%. Vlada će sprovesti niz mjera s ciljem smanjenja javne potrošnje i javnog duga, uravnoteženog budžeta i eliminisanja deficita javnih finansija.

Prioritet **ekonomske politike**, u narednom srednjoročnom periodu, je ostvarivanje dinamičnijeg privrednog rasta. S tim u vezi, sprovođenje strukturnih reformi finansijskog sektora, kao i aktivnosti u pravcu smanjenja nivoa javnog duga, su najvažniji preduslovi obezbjeđivanja održivog ekonomskog rasta i razvoja. Ciljevi u oblasti javnih finansija u narednom periodu odnose se na: nastavak fiskalne konsolidacije, smanjenje budžetskog deficita i stvaranje uslova za smanjenje javnog duga. Pored toga, proširenje poreskog kapaciteta implementacijom mjera na suzbijanju sive ekonomije, kao ključne biznis barijere, i dalje će biti u fokusu ekonomske politike. Shodno Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike za period od 2014-2017. godine, u 2015. godini projektovani privredni rast iznosi 3,5% BDP-a, dok će stopa inflacije biti na nivou od 1%.

Planom privatizacije za 2014. godinu definisani su uslovi i rokovi privatizacije društava u državnom vlasništvu, procenat akcijskog kapitala za privatizaciju, kao i lokaliteti koji će se turistički valorizovati. U pogledu daljeg podsticanja razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori, razmatraće se potencijalni kapaciteti koji bi omogućili promociju poželjnih grana privrede, privlačenje investicija, kao i industrijsko povezivanje. Takođe, u narednom periodu se očekuje nastavak realizacije projekta razvoja biznis zona što bi dovelo do povećanja zaposlenosti u manje razvijenim opštinama, aktiviranje kapitala domaćih i inostranih investitora, a sve u cilju razvoja privrede. Jedan od prioriteta Crne Gore u petom MAP ciklusu, biće nastavak valorizacije hidroenergetskog potencijala, putem objavljivanja javnog oglasa za davanje koncesija izgradnje malih hidroelektrana na vodotocima i kontinuirano sprovođenja aktivnosti na implementaciji projekata u pogledu geoloških istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina. Primjenom CEFTA i EFTA sporazuma i članstvom u STO-u postiže se dalja liberalizacija trgovine i jačanje konkurentnosti crnogorske ekonomije

Crna Gora će nastaviti da koordinira i ažurira podatke u okviru važećeg **pravnog okvira** u Crnoj Gori u odnosu na NATO dokumenta i standarde, s ocjenama stepena implementacije NATO pravne tekovine. Takođe, u narednom periodu, u ovoj oblasti, fokus će biti na praćenju postupka donošenja i primjene zakonskih, podzakonskih i drugih akata u oblasti odbrane i bezbjednosti kao i propisa u drugim oblastima koji imaju uticaj na segment odbrane i bezbjednosti.

Ciljevi	Nosioци	Prioriteti	Vremenski rok	Napomena
I POLITIČKA PITANJA				
1.1. Cilj Integracija u NATO i EU	Vlada, Skupština		2014-15.	
1.1.1. Saradnja sa NATO				
Aktivnost 1 Dalje unapređenje saradnje Crne Gore sa NATO	Vlada, MVPEI, MO, Skupština, GŠ, ANB	-Učešće na sastancima Sjeveroatlantskog savjeta (NAC) u ISAF formatu (vidi: 5.5)* -Održavanje sastanaka NAC+1** -Učešće u radu EAPC -Jačanje saradnje i komunikacije sa NATO u ključnim oblastima MAP procesa: jačanje javne podrške (vidi 1.1.3), reforma sektora bezbjednosti (vidi 4.1), vladavina prava (vidi 2.1.) i reforma sistema odbrane (vidi 5.1) -Doprinos Crne Gore operacijama NATO - učešće u misiji "Odlučna podrška" (vidi: 5.5, akt 1)*** -Posjeta NATO Vojnog komiteta CG -Učešće u radu Vojnog Komiteta NATO u adekvatnim formatima**** -Redovno učešće na sjednicama Parlamentarne skupštine NATO -Nastavak saradnje sa Odjeljenjem NATO za javnu diplomatiju -Nastavak saradnje sa Ambasdom Slovenije-kontakt ambasdom za NATO i ambasdam država članica NATO -Jačanje saradnje sa Ambasdom Mađarske - kontakt ambasdom za NATO i ambasdam država članica NATO -Učešće u radu Komiteta i radnih grupa CEPC-a -Učešće u radu SEEGROUP -Implementacija IV paketa Partnerskih ciljeva	2014-15.	*Učešće mvp na sastancima u ISAF formatu i mo na sastancima ministara odbrane zemalja kontributora u misiji »Odlučna podrška«. **Učešće najviših crnogorskih zvaničnika (Predsjednika Vlade, ministra vanjskih poslova i evropskih integracija, ministra odbrane i ministra pravde) na sastancima NAC u cilju informisanja o postignutim rezultatima, izazovima i planiranim mjerama u okviru V MAP ciklusa (do kraja 2015.) ***Crna Gora će nastaviti da daje svoj doprinos u post-tranzicionom periodu u Avganistanu, u skladu sa zahtjevima nove misije i u dogovoru sa partnerima. Crna Gora je opredijelila finansijsku kontribuciju Vladi Avganistana na godišnjem nivou u iznosu od 400.000 dolara, počev od 2015. na početni trogodišnji period, što ukupno iznosi 1,2 miliona dolara. ****NATO MC PS/EAPC format (PS-Permanent Session); NATO MC PS + ISAF NNTCN (ISAF Non NATO Troupes Contributing Nations); NATO MC PS/RS (Resolute Support) format; Sastanci se održavaju na nivou Stalnih vojnih predstavnika (Mil Rep Level) i na nivou načelnika Generalštabova (NATO MC PS COD/EAPC/ISAF/RS). Misija CG pri NATO učestvuje u radu radne Grupe Vojnog komiteta-MCWG (coop)+PFP, koja priprema sastanke MC PS u svim formatima.

		<p>-Nastavak implementacije projekta »Izgradnja integriteta«(vidi:5.1,akt1)</p> <p>-Nastavak implementacije Rezolucije 1325 (vidi 2.2.1, akt 3)</p> <p>-Nastavak realizacije projekata u okviru programa SPS (vidi: akt 3)</p>		
Aktivnost 2 Realizacija IPCP aktivnosti za 2014. i jačanje kadrovskih kapaciteta Misije CG pri NATO	MO	<p>-Nastavak Realizacije IPCP aktivnosti za 2014. i usaglašavanje i realizacija IPCP aktivnosti za 2015.*</p> <p>-Popunjavanje vojno-odbrambenog dijela Misije CG pri NATO jednim članom**</p> <p>-Upućivanje jednog pripadnika VCG u ACT, Norfolk, SAD</p>	2014-15.	<p>*Planirana sredstva 70.000 €</p> <p>**Planirana sredstva 110.000,00€</p>
Aktivnost 3 Nastavak promocije programa »Nauka za mir i bezbjednost« ³	MN, MO, MUP, UCG, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju	<p>-Unaprijeđenje harmonizovanih karata seizmičkog hazarda za Zemlje Zapadnog Balkana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • testiranje i postavka 5 novih akcelerometrijskih stanica nabavljenih iz sredstava projekta • regionalno inoviranje atenuacionih formula predviđanja kretanja tla u jakim zemljotresima • finalizacija novog harmonizovanog kataloga zemljotresa regiona • učešće na Evropskoj konferenciji zemljotresnog inženjerstva drugim obukama i radnim sastancima <p>-Povećanje kapaciteta za čišćenje neeksplozivnih ubojnih sredstava u Crnoj Gori*</p> <p>-Otvaranje drugog Simulacionog centra na vojnom aerodromu »Golubovci«</p> <p>-Finalizacija implementacije GEPSUS projekta**</p> <p>-Angažovanje pripadnika VCG, koji će se obučiti u Centru za simulaciju elementarnih katastrofa i kasnije biti u mogućnosti da održavaju sistem***</p>	2014-15.	<p>*Kroz trogodišnji projekat (2014-2016) sa NATO-om „Nauka za mir i bezbjednost“, budžetom je planiran iznos od 300.000 eura. Ovim projektom je predviđeno da ekspertske tim NATO-a obide Direktorat za vanredne situacije, sagleda trenutnu opremljenost tima za NUS, nakon čega bi se napravila detaljna specifikacija nedostajuće opreme po standardima NATO-a, i realizovala nabavka nedostajuće opreme u okviru raspoloživog budžeta projekta.</p> <p>**Završena “desktop verzija” i “PDA verzija” GEPSUS softvera za vizuelizaciju disperzije vazdušnih polutanata u 2D i 3D okruženju. Takođe, završen prototip GEPSUS-W stanice za mjerenje meteoroloških i hemijskih parametara; kompletirano je i publikovano korisničko upustvo za GEPSUS sistem; Svečano otvoren Univerzitetski GEPSUS Centar na ETF-u, 3. jul 2014. Informaciono-komunikaciona i druga potrebna oprema nabavljena tokom II-og i III-eg kvartala 2014. Izvršeno infrastrukturno uređenje prostorija za budući centar »GEPSUS« na aerodromu Golubovci i centar je otvoren 2. septembra 2014.</p> <p>***Predviđeno je i da navedeni pripadnici nakon stečenog znanja isto prenesu u vidu treninga i obuke na lica koja su zaposlena u institucijama koje su nadležne za reagovanje u vanrednim situacijama. Trinaest pripadnika VCG završili kurs »GEPSUS« u julu 2014.</p>

³ U cilju daljeg jačanja odnosa Crne Gore sa NATO, u okviru programa “Nauka za mir i bezbjednost”, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je uradilo predlog projekta pod nazivom “Uklanjanje radioaktivnog otpada i zaostalih eksplozivnih naprava”, koji je, krajem septembra o.g, poslat NATO-u na razmatranje.

1.1.2. Koordinacija procesa integracije Crne Gore u NATO				
<p>Aktivnost 1 Nastavak rada Savjeta za članstvo u NATO</p>	<p>Savjet za članstvo u NATO</p>	<p>-Usvajanje Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP) -Usvajanje Izvještaja o realizaciji Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP) -Redovno praćenje napretka u realizaciji aktivnosti iz 4 ključne oblasti -Redovno održavanje sastanaka Savjeta za članstvo u NATO (jednom kvartalno u punom sastavu i po potrebi u užem sastavu)</p>	<p>2014-15.</p>	
<p>Aktivnost 2 Nastavak rada Interresorne komisije za članstvo Crne Gore u NATO</p>	<p>Interresorna komisija za članstvo Crne Gore u NATO</p>	<p>-Izrada Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP) -Izrada Izvještaja o realizaciji Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP) -Nadgledanje procesa implementacije Petog godišnjeg nacionalnog programa (ANP) -Izrada redovnih izvještaja o implementaciji aktivnosti iz 4 ključne oblasti -Redovno održavanje sastanaka Interresorne komisije za članstvo Crne Gore u NATO</p>	<p>2014-15.</p>	
<p>Aktivnost 3 Nastavak aktivnosti Nacionalnog koordinatora za NATO</p>	<p>Nacionalni koordinator za NATO/ Interresorna komisija za članstvo Crne Gore u NATO</p>	<p>-Koordinacija procesa jačanja podrške javnog mnjenja za članstvo Crne Gore u NATO -Nadgledanje realizacije zaključaka Savjeta za članstvo u NATO -Redovno održavanje sastanaka sa predstavnicima Parlamenta, političkih partija i jedinica lokalne samouprave -Redovno održavanje sastanaka sa predstavnicima različitih društvenih segmenata (NVO, mediji, studenti, akademska zajednica, privrednici) -Redovno održavanje sastanaka sa predstavnicima ambasada država članica NATO-a -Aktivno učešće na skupovima (u zemlji i inostranstvu) u cilju promocije članstva Crne Gore u NATO</p>	<p>2014-15.</p>	

1.1.3. Jačanje javne podrške za članstvo u NATO

<p>Aktivnost 1 Nastavak intenzivnog javnog dijaloga o članstvu Crne Gore u NATO</p>	<p>Komunikacioni tim Savjeta za članstvo u NATO/Savjet za članstvo u NATO</p>	<p>Završetak implementacije Godišnjeg plana aktivnosti za jačanje podrške javnog mnjenja za 2014. -Implementacija Okvirnog godišnjeg plana aktivnosti sa pripadajućim budžetom za vođenje javnog dijaloga tokom 2015. sa priložima -Sprovođenje interne procedure dostavljanja predloga regovanja na objave u medijima -Usvajanje detaljnih kvartalnih planova aktivnosti Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO* -Usvajanje kvartalnog izvještaja o radu Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO** -Razmatranje kvartalnih izvještaja o rezultatima istraživanja javnog mnjenja sa preporukama (sa pripadajućim mjesečnim pregledima)*** -Priprema, razmatranje i usvajanje zaključaka na osnovu kvartalne kvanitativne i kvalitativne analize medijskih objava sa preporukama (sa pripadajućim mjesečnim pregledom)**** -Pripremanje, razmatranje i usvajanje zaključaka na osnovu kvartalnih izvještaja (kvanitativnih i kvalitativnih) o realizaciji medijskog plana sa preporukama***** -Redovno održavanje sastanaka Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO (jednom nedjeljno) -Redovno održavanje sastanaka Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO i predstavnika različitih društvenih segmenata (NVO, mediji, studenti, akademska zajednica, privrednici)*****</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Kvartalnim planovima o radu Komunikacionog tima biće obuhvaćene aktivnosti u skladu sa okvirnim godišnjim planovima za vođenje javnog dijaloga za 2014. i 2015. **Kvartalnim izvještajima o radu Komunikacionog tima biće obuhvaćene realizovane aktivnosti u skladu sa okvirnim godišnjim planovima za vođenje javnog dijaloga za 2014. i 2015. odnosno usvojenim kvartalnim planovima. ***Kvartalni izvještaji o rezultatima istraživanja javnog mnjenja sa preporukama biće sastavni dio (kao prilog) kvartalnih izvještaja o radu Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO. ****Kvartalne kvanitativne i kvalitativne analize medijskih objava sa preporukama (sa pripadajućim mjesečnim pregledom) biće sastavni dio kvartalnih izvještaja o radu Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO. Za pripremu analiza medijskih objava planirano je anagžovanje eksterne podrške. *****Kvartalni izvještaji (kvanitativnih i kvalitativnih) o realizaciji medijske kampanje, sa preporukama biće sastavni dio kvartalnih izvještaja o radu Komunikacionog tima. Izvještaje o realizaciji medijske kampanje, po nalogu Komunikacionog tima, pripremiće specijalizovana agencija *****Predstavnici Komunikacionog tima Savjeta za članstvo u NATO će, na osnovu održanih sastanaka, pripremati izvještaje sa preporukama za unapređenje aktivnosti u procesu javnog dijaloga koji će biti razmatrani na redovnim sastancima Komunikacionog tima.</p>
---	---	--	-----------------	---

1.1.4. Saradnja sa EU

<p>Aktivnost 1 Pregovori sa EU</p>	<p>Vlada, MVPEI</p>	<p>-Otvaranje pregovora po poglavljima pravne tekovine* -Ispunjavanje početnih mjerila za otvaranje</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*CG je u dosadašnjem procesu pregovora s EU otvorila pregovore u 12 poglavlja, od čega su u 2 poglavlja pregovori privremeno zatvorena.</p>
--	---------------------	---	-----------------	--

		pregovora u poglavljima pravne tekovine gdje su ona određena** -Usvajanje Pregovaračkih pozicija za poglavlja pravne tekovine gdje Crna Gora nije dobila početna mjerila ili ih je ispunila***		**CG intenzivno radi na ispunjavanju početnih mjerila u pregovaračkim poglavljima u kojima su ona postavljena. Evropska unija je postavila mjerila u 13 pregovaračkih poglavlja. U pregovaračkim poglavljima 23 i 24, CG je ispunila početna mjerila i otvorila pregovore, dok je u pregovaračkom poglavlju 3-Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga mjerilo, takođe, ispunjeno, nakon čega je CG dobila pozivno pismo predsjedavajuće EU. ***Vlada usvojila Pregovaračke pozicije i prosljedila ih EK za sedam poglavlja u kojima nisu postavljena početna mjerila.
Aktivnost 2 Implementacija Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju	Vlada, Skupština, MVPEI	-Godišnje izvještavanje o izvršenim obavezama koje proizilaze iz Sporazuma* -Nastavak izrade Kvartalnih izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja EU** -Izveštavanje u cilju sačinjavanja Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore*** -Učešće u radnim tijelima formiranim u okviru dijaloga o pridruživanju po SSP	2014-15.	*Vlada je 5. septembra 2014. usvojila II godišnji Izvještaj o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. **Vlada je 24. jula 2014. usvojila Drugi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period april - jun 2014. ***CG izrađuje dva puta godišnje Prilog za izvještaj Evropske komisije o napretku CG u izveštajnom periodu. Prvi Prilog izvještaju Evropske komisije o napretku CG za 2013. za period od 1. septembra 2013. Do 1. aprila 2014. usvojen je 23. aprila 2014. Drugi Prilog za Izvještaj Evropske komisije o napretku CG usvojen je 5. septembra 2014.
Aktivnost 3 Program pristupanja Crne Gore 2014 – 2018.	Vlada, MVPEI	-Izveštavanje o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014 - 2018* -Revizija Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji do kraja 2014.	2014 -15.	*Izveštavanje o realizaciji planiranih obaveza vrši se kvartalno osim za jačanje administrativnih kapaciteta koje se vrši na godišnjem nivou. Do sada su sačinjena dva kvartalna izvještaja o realizaciji Programa pristupanja. I kvartalni Izvještaj o realizaciji PPCG-a je usvojen 10. aprila 2014, a II kvartalni izvještaj usvojen je 10. jula 2014.
1.2. Cilj Jačanje odnosa sa susjedima i saradnja sa regionalnim i međunarodnim organizacijama	Vlada, MVPEI			
1.2.1. Jačanje saradnje sa susjedima				
Aktivnost 1 Dalje unapređenje saradnje sa susjednim državama	Vlada, MVPEI, MO	-Dalje intenziviranje bilateralnih odnosa i posjeta na visokom nivou -Izrada i realizacija Godišnjih planova bilateralne saradnje -Nastavak saradnje u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija -Nastavak saradnje u oblasti odbrane -Nastavak saradnje u oblasti pravosuđa	2014-15.	

		<ul style="list-style-type: none"> -Zajedničko učešće u regionalnim projektima, obukama i vježbama -Jačanje ugovorne baze -Jačanje ekonomske saradnje 		
<p>Aktivnost 2 Unapređenje saradnje sa Albanijom</p>	Vlada, MVPEI	<ul style="list-style-type: none"> -Zaključivanje sporazuma o ekonomskoj saradnji u cilju formiranja mješovitog crnogorsko-albanskog komiteta za ekonomsku saradnju -Nastavak aktivnosti na jačanju ugovorne baze* -Implementacija Godišnjeg plana saradnje u oblasti odbrane -Nastavak saradnje u oblasti unutrašnjih poslova posebno u dijelu zajedničke kontrole granica i borbe protiv organizovanog kriminala** -Nastavak i jačanje saradnje u oblasti saobraćaja i putne infrastrukture -Saradnja u oblasti zaštite životne sredine i turizma -Nastavak saradnje na projektima finansiranim sredstvima IPA (CBC) -Nastavak saradnje u cilju unapređenja prava crnogorske manjine i njihovog autentičnog predstavljanja u institucijama -Nastavak saradnje u oblasti energetike-izrada Studije izvodljivosti za kompletnu trasu Jonsko-jadranskog gasovoda -Nastavak saradnje u oblasti vodoprivrede-održavanje redovnih sastanaka Međudržavnih komisija u cilju trajnog rješavanja pitanja regulacija režima voda Skadarskog jezera, Drima i Bojane 	2014-15.	<p><i>*Usaglašeni su: Sporazum o recipročnom priznavanju vozačkih dozvola, Protokol između Vlade CG i Savjeta ministara Albanije o procedurama zajedničke granične kontrole i troškovima nastalim u radu na Zajedničkom graničnom prelazu Zatrijebačka Cijevna – Grabon, Trilateralni sporazum između Vlade CG, Vlade Kosova i Vlade Albanije o tački susreta državnih granica između Crne Gore, Albanije i Kosova. Potpisan je Sporazum o saradnji u oblasti turizma u Tirani 25. aprila 2014.</i></p> <p><i>**Nastavak pregovora o potpisivanju Sporazuma o državnoj granici između Crne Gore i Albanije, kao i implementacija Sporazuma između Vlade CG i Savjeta Ministara Albanije za rekonstrukciju, obnovu i održavanje graničnih oznaka duž crnogorsko-albanske granice koji je potpisan 6. decembra 2013. u Podgorici. Dinamika zaključivanja ovog Sporazuma zavisi od spremnosti susjeda za njegovo potpisivanje. Takođe, između MUP-a CG i MUP-a Albanije je usaglašen i parafiran Prijedlog Protokola o sprovođenju zajedničke granične kontrole i plaćanju troškova nastalih u radu na zajedničkom graničnom prelazu Zatrijebačka Cijevna–Grabon. Očekuje se potpisivanje ovog Protokola.</i></p>
<p>Aktivnost 3 Unapređenje saradnje sa Bosnom i Hercegovinom</p>	Vlada, MVPEI	<ul style="list-style-type: none"> -Potpisivanje Sporazuma o granici* -Jačanje ugovorne baze** -Implementacija Godišnjeg plana saradnje u oblasti odbrane -Dalje jačanje saradnje u oblasti unutrašnjih poslova i pravosuđa -Nastavak aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje Jadransko-jonskog autoputa, pruge Nikšić-Čapljina (traženje finansijskih sredstava za 	2014-15.	<p><i>*Završene su sve aktivnosti na postizanju dogovora o granici. U toku je interna procedura ratifikacije Sporazuma od strane BiH, nakon čega se očekuje njegovo potpisivanje.</i></p> <p><i>**Potpisani su: Plan bilateralne saradnje za 2014. i Protokol o saradnji Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore i Tužilaštva Bosne i Hercegovine o gonjenju počinitelaca krivičnih djela ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida.</i></p> <p><i>Usaglašeni su: Sporazum o uzajamnom podsticanju i zaštiti investicija, Protokol o prekograničnom nadzoru, Sporazum o</i></p>

		<p>studiju izvodljivosti), izrada glavnog projekta rekonstrukcija dijela puta Foča-Plužine</p> <p>-Nastavak saradnje u oblasti energetike-izrada Studije izvodljivosti za kompletnu trasu Jonsko-jadranskog gasovoda</p> <p>-Nastavak implementacije zajedničkih projekata naučne i tehnološke saradnje za period 2012/2013.</p> <p>-Nastavak realizacije Prekograničnog programa CG i BiH za 2007-2013. i realizacija projekata sredstvima IPA-e</p>	<p>socijalnom osiguranju, Ugovor o saradnji između dva MVP BiH i MVPEI CG o konzularnoj zaštiti i viznim pitanjima.</p> <p>U proceduri usaglašavanja: Memorandum o saradnji na planu evropskih integracija, Protokol o uzajamnom priznavanju sertifikata za poljoprivredne proizvode.</p>
<p>Aktivnost 4</p> <p>Unapređenje saradnje sa Srbijom</p>	<p>Vlada, MVPEI</p>	<p>-Nastavak dobre saradnje u oblasti odbrane, implementacija plana bilateralne saradnje u oblasti odbrane za 2014/15.*</p> <p>-Implementacija Godišnjeg plana saradnje u oblasti odbrane</p> <p>-Sprovođenje aktivnosti u cilju jačanja ekonomske saradnje, prije svega kroz rad Međuvladine mješovite komisije za ekonomsku i trgovinsku saradnju**</p> <p>-Razmatranje mogućnosti zajedničkog apriciranja za evropske fondove, za projekte modernizacije pruge Beograd–Bar i izgradnje autoputa Bar - Boljari</p> <p>-Dalja afirmacija ideje o zajedničkom nastupu na trećim tržištima</p> <p>-Održavanje redovne i sadržajne saradnje na planu evropskih integracija***</p> <p>-Nastavak uspješne saradnje između dva ministarstva pravde, posebno u dijelu prenosa iskustava iz pregovaračkog procesa u poglavljima 23 i 24.</p> <p>-Dalje zajedničke akcije policija dvije države i zajedničkih mješovitih istražno-policijskih timova</p> <p>-Nastavak radne komunikacije u cilju međudržavnog razgraničenja****</p> <p>-Nastavak jačanja ugovorne baze*****</p> <p>-Nastavak realizacije zajedničkih projekata</p>	<p>2014-15.</p> <p>*Očekuje se skori dogovor o načinu ustupanja podmornice P-911 Ministarstvu odbrane Srbije za trajnu upotrebu bez naknade. Podmornica se daje isključivo za kulturne i naučne svrhe , a takođe i kao muzejski eksponat, a sporazum koji će biti potpisan u narednom periodu će imati takvu definiciju. Takođe se očekuje definisanje novih oblika saradnje u ovoj oblasti korišćenjem Training Centra za obuku pilota helikoptera na brodu za obuku Jadran, kao i obuku ronilaca u Crnoj Gori.</p> <p>**Očekuje se održavanje druge sjednice Međuvladine komisije krajem 2014. ili početkom 2015.</p> <p>***Kroz implementaciju Sporazuma između dvije Vlade u kontekstu pristupanja EU-planirana intenzivna komunikaciju dva glavna pregovarača i operativnih struktura.</p> <p>****Očekuje se: konačno usaglašavanje i potpisivanje sporazuma o graničnim prelazima Dobrakovo-Gostun, Ranče-Jabuka, Dračenovac-Špiljani, Željeznička stanica Bijelo Polje-Prijepolje i Sporazum o regulisanju režima pograničnog saobraćaja; nastavak pregovora oko usaglašavanja sporazuma i potpisivanje istog, o graničnim prelazima Vuča-Godovo i Čemerno-Granica; usaglašavanje pitanja fitosanitarne kontrole na graničnim prelazima Ranče-Jabuka i Dračenovac-Špiljani, po principu reciprociteta; usaglašavanje i potpisivanje sporazuma o uspostavljanju inspeksijske kontrole na graničnom prelazu Ranče-Jabuka i graničnom prelazu Došenovac-Špiljani; odgovor srpske strane o konačnom usaglašavanju i pripremi za zaključivanje Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Srbije o graničnim prelazima u drumskom i željezničkom međunarodnom i pograničnom saobraćaju.</p> <p>*****U 2014. zaključena su četiri međudržavna ugovora:</p>

		finansiranih iz IPA-e (CBC)		Memorandum o razumijevanju i saradnji u oblasti turizma, Memorandum o razumijevanju i unaprijeđenju saradnje u oblasti regionalnog razvoja, Sporazum o saradnji dvije diplomatske akademije i Sporazum o ustupanju nepokretnosti na recipročnoj osnovi za smještaj diplomatsko-konzularnih predstavništava. Inicirana i procedura ponovnog usaglašavanja Sporazuma o saradnji u oblasti obrazovanja i Programa saradnje između dva ministarstva nauke.
Aktivnost 5 Unapređenje saradnje sa Hrvatskom	Vlada, MVPEI	<p>-Nastavak saradnje i komunikacije u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija s ciljem korišćenja iskustava RH u ovim procesima</p> <p>-Nastavak razgovora o sporazumima o graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju, kao i zajedničkoj eksploataciji resursa u ovom području</p> <p>-Nastavak komunikacije o pitanju razgraničenja na području Prevlake*</p> <p>-Potpisivanje Plana saradnje u oblasti odbrane za 2014/15.</p> <p>-Implementacija Godišnjeg plana saradnje u oblasti odbrane, nastavak saradnje u oblasti nadzora i zaštite vazdušnog prostora (projekti „BRAAD i „ASDE“ i školovanje pripadnika VCG u Vazduhoplovnom školskom centru u Zadru)</p> <p>-Nastavak saradnje u Avganistanu, kao i školovanja crnogorskih vojnih kadrova na Hrvatskom vojnom učilištu</p> <p>-Nastavak aktivnosti u cilju sprovođenja Sporazuma o međusobnoj zaštiti manjina**</p> <p>-Jadransko-jonski gasovod ostaje jedan od strateških projekata na kojima dvije zemlje saraduju</p> <p>-Nastavak jačanja ugovorne baze***</p> <p>-Dalji nastavak saradnje u oblasti nauke, tehnologije i obrazovanja ****</p> <p>-Dalje snaženje prekogranične saradnje i razmjena znanja u oblasti IPA-e</p>	2014-15.	<p>*Objе strane zastupaju stanovište da je potrebno iscrpiti sve mogućnosti za postizanje bilateralnog dogovora. Ukoliko bilateralno rješenje ne bude moguće, razgraničenje na području Prevlake biće predmet međunarodne arbitraže, što je bila i jedna od ključnih poruka zvaničnog susreta dva premijera u Zagrebu, 2. juna 2014.</p> <p>**Mješoviti odbor za sprovođenje predmetnog Sporazuma formiran je u prvoj polovini 2014, a održavanje prve sjednica načelno dogovoreno za oktobar 2014.</p> <p>***Usaglašen Sporazum između dvije vlade o saradnji u oblasti zaštite životne sredine i spreman za postisivanje.</p> <p>****Konkurs za sufinansiranje naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Hrvatske za 2015. i 2016. zatvoren je 15. juna 2014.</p>
Aktivnost 6 Unapređenje saradnje sa Slovenijom	Vlada,	<p>-Nastavak saradnje u oblasti evropskih integracija</p> <p>-Nastavak intenzivne saradnje u okviru integracije</p>	2014-15.	

	MVPEI	<p>Crne Gore u NATO</p> <ul style="list-style-type: none"> -Implementacija Godišnjeg plana saradnje u oblasti odbrane -Realizacija Programa razvojne saradnje za 2013-2015. -Nastavak saradnje u oblastima ekonomije, energetike, poljoprivrede i turizma 		
Aktivnost 7 Unapređenje saradnje sa Kosovom	Vlada, MVPEI	<ul style="list-style-type: none"> -Nastavak regionalne saradnje i saradnja u oblasti evropskih i evroatlantskih integracija* -Nastavak jačanja saradnje dvije države kroz rad diplomatsko-konzularnih predstavništava** -Završetak aktivnosti na identifikaciji granične linije (usaglašeno je 93% dužine državne granice) -Nastavak saradnje u oblasti odbrane, prvenstveno kroz implementaciju plana bilateralne saradnje za 2014/15 -Dalja podrška Kosovu u okviru regionalnih inicijativa i procesa -Intenziviranje saradnje u oblasti unutrašnjih poslova, kroz implementaciju potpisanih sporazuma*** -Nastavak komunikacije sa ciljem punog priznanja crnogorske manjine na Kosovu i njenog autentičnog predstavljanja u kosovskim institucijama -Nastavak komunikacije u cilju stvaranja uslova za održivi povratak raseljenih lica iz Crne Gore na Kosovo -Dalji razgovori o zaključivanju seta sporazuma o pravosudnoj saradnji (Sporazuma o ekstradiciji, Sporazuma o pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i Sporazuma o izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima)**** -Nastavak aktivnosti na jačanju ugovorne baze***** -Nastavak intenzivne saradnje operativnih struktura u okviru IPA i realizacija projekata odobrenih u okviru Prvog poziva (zatvoren marta 	2014-15.	<p>*Sporazum o saradnji u oblasti evropskih integracija između dvije vlade potpisan 26. februara 2014.</p> <p>**Stalni otpravnik poslova Kosova u Crnoj Gori stupio na dužnost 16. aprila 2014.</p> <p>***Tokom posjete mup CG Prištini (25 - 26. mart 2014) potpisani: Sporazum o policijskoj saradnji, Sporazum o otvaranju zajedničkog graničnog prelaza Kotlovi-Kučiče, na putnom pravcu Murino-Čakor-Peć za međunarodni drumski putnički saobraćaji, prateći Protokol o procedurama zajedničke granične kontole i plaćanja troškova nastalih u radu na ovom graničnom prelazu; Sporazum o otvaranju međunarodnog drumskog graničnog prelaza Kula-Savine vode, na putnom pravcu Rožaje -Kula-Peć, Sporazum o regulisanju režima pograničnog saobraćaja; Protokol o zajedničkim patrolama na državnoj granici na osnovu usaglašenog sporazuma o policijskoj saradnji; Protokol o održavanju redovnih sastanaka graničnih policija na svim rukovodećim nivoima.</p> <p>-Uskoro se očekuje i formiranje Zajedničke ekspertske komisije za implementaciju gore pomenutih sporazuma.</p> <p>****Druga runda pregovora održana je 12 - 14. maja 2014.</p> <p>*****Sporazum o priznavanju perioda osiguranja za ostvarenje prava na penziju stupio na snagu 1. juna 2014; Protokol o saradnji nadležnih tijela dvije države za borbu protiv trgovine ljudima potpisan je 25. aprila 2014.</p>

		2014.) -Afirmacija ekonomske dimenzije bilateralne saradnje i razgovori o potencijalnim zajedničkim projektima i aktivnostima		
Aktivnost 8 Unapređenje saradnje sa Italijom	Vlada, MVPEI	-Okončanje procedure ratifikacije Sporazuma o strateškoj saradnji i formiranje Zajedničkog komiteta za njegovu realizaciju -Nastavak intenzivnog političkog dijaloga* -Nastavak saradnje na planu evropskih i evroatlantskih integracija -Nastavak saradnje u oblasti odbrane i implementacija Godišnjeg plana saradnje u ovoj oblasti -Nastavak intezivne saradnje u oblasti pravde na liniji implementacije Ugovora o olakšanju primjene Evropske konvencije o ekstradiciji i Ugovora o olakšanju primjene Evropske konvencije o međusobnom pružanju pravne pomoći u krivičnim stvarima -Nastavak jačanja ugovorne baze** -Dalja implementacija projekta energetskog povezivanja CG i Italije, izgradnje podmorskog kabla od Tivta do Peskare*** -Nastavak ekonomske saradnje i preduzimanje aktivnosti u cilju otvaranja predstavništva Konfindustrije u CG -Intenziviranje saradnje u oblasti nauke****	2014-15.	*Italijanska mvp boravila u zvaničnoj posjeti Crnoj Gori 28. jula 2014, što je prva posjeta jednog italijanskog mvp od obnove crnogorske nezavisnosti. ** Potpisani su: Protokol o implementaciji Sporazuma o readmisiji; Memorandum o razumijevanju između Uprave policije, MUP-a Crne Gore i Odjeljenja za javnu bezbjednost MUP-a Italije; Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Italije u oblasti kulture i obrazovanja; Memorandum o razumijevanju između Ministarstva odbrane Italije i Ministarstva odbrane Crne Gore iz oblasti kodifikacije podataka i usluga; Sporazum između dvije vlade o prevozu putnika i tereta u međunarodnom drumskom saobraćaju; U proceduri usaglašavanja: Memorandum o razumijevanju između dva ministarstva zdravlja o saradnji iz oblasti zdravlja i medicinskih nauka; Sporazuma između regije Friuli Venecija Đulija i Crne Gore; Protokol o tehničkoj saradnji u oblasti veterinarske bezbjednosti i bezbjednosti hrane. ***Realizacija projekta teče planiranom dinamikom. U skladu sa Ugovorom o izmjenama i dopunama Ugovora o koordinaciji projekta (iz oktobra 2012), rokovi za puštanje u rad navedenih infrastruktura predviđeni su na sljedeći način: • trafostanica Lastva i izgradnja dalekovoda za njeno priključenje na postojeću elektroprenosnu mrežu – 30. jun 2016. • podmorski kabl – 31. decembar 2016. • 400kV dalekovod Lastva – Pljevlja - 30. novembar 2016. ****Crna Gora je od januara 2014. uključena u multidisciplinarni program obuke Nauka za diplomatiju (5 naših kandidata dobilo stipendiju), prvi Konkurs za sufinansiranje zajedničkih naučno-istraživačkih projekata za period 2015/2016. objavljen je 30. juna 2014.
Aktivnost 9 Unapređenje saradnje sa Makedonijom	Vlada, MVPEI	-Nastavak intenzivnog političkog dijaloga* -Formiranje mješovite komisije i drugih radnih tijela predviđenih Sporazumom o saradnji u kontekstu približavanja i pristupanja EU -Dalje jačanje ugovorne baze** -Dalje jačanje saradnje u oblasti pravosuđa	2014-15.	*Planirana posjeta makedonskog mvp Crnoj Gori u drugoj polovini 2014. **U fazi usaglašavanja: Sporazum o saradnji direkcija za zaštitu povjerljivih informacija, Sporazum o recipročnoj zaštiti manjina, Sporazum o saradnji u oblasti sporta, Ugovor o međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima i Ugovor o pravnoj pomoći u građanskim i krivičnim stvarima, Sporazum o kolokaciji

		<p>-Implementacija Godišnjeg plana saradnje u oblasti odbrane i školovanje vojnih pitomaca na bazi reciprociteta u akademskoj 2014/2015.</p> <p>-Intenziviranje saradnje u oblasti unutrašnjih poslova</p> <p>-Saradnja u oblasti kulture, prosvjete i nauke</p> <p>-Nastavak aktivnosti na unapređenju ekonomske saradnje kroz rad Mješovite komisije za ekonomsku saradnju***</p> <p>-Nastavak pregovora u cilju pronalaženja zajedničkih prostorija za ambasade u Danskoj i Ujedinjenom Kraljevstvu, smještaj crnogorskog konzulata u prostorijama MK u Istanbulu (Turska)****</p>		<p><i>diplomatskih predstavništava.</i></p> <p>***Sastanak Mješovite komisije za ekonomsku saradnju planiran do kraja 2014.</p> <p>****Imajući u vidu da je u Istanbulu prostor generalnog konzulata u vlasništvu Makedonije, predloženo da se na bazi reciprociteta koristi prostor za crnogorsku stranu u Istanbulu, a za makedonsku u Ambasadi CG u Argentini za koju se očekuje da će biti uskoro zvanično otvorena (CG ambasador je stupio na dužnost i sprovodi aktivnosti na pripremi prostorija).</p>
1.2.2. Regionalne organizacije i inicijative				
Aktivnost 1 Saradnja u okviru Američko-jadranske povelje	Vlada, MVPEI, MO	<p>-Učešće na sastanku A5-B3 na marginama zasjedanja Generalne skupštine UN*</p> <p>-Učešće na završnom sastanku Partnerske komisije A5 u Tirani (decembar 2014)**</p> <p>-Organizovanje i učešće na sastanku na nivou ministara odbrane u oktobru 2014***</p> <p>-Dalji nastavak saradnje u okviru ove inicijative</p>	2014-15.	<p>*Sastanak se organizuje u okviru jednogodišnjeg predsjedavanja Albanije ovom inicijativom.</p> <p>**Sastankom će biti završeno jednogodišnje predsjedavanje Albanije Američko-jadranskom poveljom i predato Bosni i Hercegovini.</p> <p>***Sastanak će se održati u okviru Sveobuhvatnog ministarskog sastanka (CRM) koji Ministarstvo odbrane CG organizuje u Budvi, u periodu od 13-17. oktobra o.g.</p>
Aktivnost 2 Aktivno učešće Crne Gore u radu regionalnih organizacija i inicijativa	Vlada, MVPEI, MO	<p>-U oktobru 2014, Ministarstvo odbrane će organizovati ministarsku konferenciju (CRM) u okviru A-5, SEDM i WBDPD (Politički direktori zemalja Zapadnog Balkana), na nivou ministara odbrane*</p> <p>-Nastavak saradnje u okviru regionalnih inicijativa CEI, JJI, SEECP, RCC, BSEC, RACVIAC, SELEC, A-5, WBDPD, ADRION (saradnja mornarica u okviru Jadransko-jonske inicijative), SEDM, MARRI, Unija za Mediteran</p> <p>-Nastavak aktivnosti na planu implementacije Strategije EU za region Dunava (EUSDR)</p> <p>-Dalji doprinos i aktivno učešće u implementaciji Strategije EU za Jadransko-jonski makroregion)</p> <p>-Aktivno učešće u implementaciji Strategije razvoja</p>	2014-15.	<p>*U okviru Sveobuhvatnog ministarskog sastanka (CRM) održaće se ministarski sastanak u okviru inicijative ministara odbrane JIE (SEDM) i zajednički sastanak svih delegacija.</p>

		<p>jugoistočne Evrope do 2020.</p> <p>-Predsjedavanje Inicijativom za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE- do decembra 2014.)</p> <p>-Jednogodišnje predsjedavanje Regionalnom inicijativom za azil, migracije i raseljena lica (MARRI)</p> <p>-Dalje aktivnosti na planu unaprijeđenja saradnje zemalja u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja kroz projektno orijentisanu saradnju</p> <p>-Dalji nastavak saradnje u okviru SEDM, SEECIP, WBDPD, RCC</p> <p>-Organizovanje Konferencije vojno-obavještajnih službi (WEBADIC)</p>		
<p>Aktivnost 3</p> <p>Neformalna inicijativa o unaprijeđenoj saradnji zemalja u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja</p>	<p>Vlada, MVPEI</p>	<p>-Intenziviranje saradnje u okviru Inicijative</p> <p>-Održavanje sastanaka na ministarskom nivou (vanjski poslovi, ekonomija/finansije), na kojima učestvuju Komesar EU za proširenje i politiku dobrosusjedstva i Generalni sekretar RCC-a</p> <p>-Saradnja u oblasti vladavine prava (sa naglaskom na borbu protiv organizovanog kriminala), ekonomskog upravljanja, implementacija Strategije SEE2020 itd.</p>	2014-15.	
1.2.3. Saradnja sa međunarodnim organizacijama				
<p>Aktivnost 1</p> <p>Jačanje prisustva u radu UN</p>	<p>Vlada, MVPEI</p>	<p>-Jačanje vidljivosti u sistemu UN*</p> <p>-Aktivno učešće u radu Savjeta za ljudska prava (2013-2015).**</p> <p>-Saradnja sa UN agencijama u Crnoj Gori***</p> <p>-Članstvo i učešće u radu Izvršnog odbora UNDP/UNFPA/UNOPS****</p> <p>-Nastavak učešća u mirovnim misijama UN (vidi: 5.5)</p>	2013-14.	<p><i>*Učešće u radu svih organa i tijela UN, uz aktivniji pristup radu Trećeg komiteta GS UN.</i></p> <p><i>**Učešće na sjednicama Savjeta za ljudska prava i Radne grupe za UPR. Glavne aktivnosti će biti usmjerene na zalaganje za zaštitu prava žena i prava djece, rodnu ravnopravnost, zaštitu ranjivih grupa, borbu protiv diskriminacije, posebno LGBT populacije i borbu protiv torture, uvođenje moratorijuma na izvršenje i ukidanje smrtne kazne u onim zemljama čiji zakoni još uvijek predviđaju primjenu smrtne kazne, unapređenje implementacije svih međunarodno-pravnih standarda za promociju i zaštitu svih ljudskih prava i sloboda, saradnje sa ugovornim tijelima UN za ljudska prava, podrška inicijativama koje imaju za cilj podsticanje sistema ugovornih tijela i podršku za rad OHCHR, redovno izvještavanje i primjenu preporuka na nacionalnom nivou.</i></p> <p><i>***Integrirani program saradnje UN i Crne Gore obuhvata</i></p>

			<p>aktivnosti 5 stalnih (UNDP, UNICEF, UNHCR, IOM, WHO) i 7 nerezidentnih agencija/programa i fondova (UNECE, IAEA, UNIDO, FAO, UNEP, UNESCO, UN Women). Osim navedenih, Crna Gora saraduje i sa drugim UN agencijama koje nisu dio integrisanog programa Delivering as One.</p> <p>****Praćenje i učešće na redovnim i godišnjim zasjedanjima Izvršnog odbora UNDP/UNFPA/UNOPS.</p> <p>Organizovanje Regionalne konferencije o održivom razvoju, Budva, 7-8. novembar 2014.</p>
<p>Aktivnost 2</p> <p>Implementacija aktivnosti iz Akcionog plana za saradnju Crne Gore i Savjeta Evrope</p>	<p>Vlada, MVPEI</p>	<p>-Praćenje aktivnosti na implementaciji projekata koji se sprovode u saradnji sa SE</p> <p>-Održavanje i jačanje demokratske stabilnosti kroz efikasnu implementaciju zakona na polju ljudskih prava i demokratije*</p> <p>-Dalji rad na reformi pravosudnog sistema</p> <p>-Nastavak aktivnosti u pravcu postizanja rodne ravnopravnosti na liniji usvojenog Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (januar 2013.) sa Programom sprovođenja 2013-2014.</p> <p>-Koordinacija i praćenje implementacije preporuka iz izvještaja monitoring delegacija SE**</p> <p>-Nastavak saradnje sa Venecijanskom komisijom i evaluacionim komisijama SE u vezi sa implementacijom preporuka i usklađivanjem domaćih zakona sa evropskim (GRECO, MONEYVAL, GRETA, CPT, ECRI)***</p> <p>-Potpisivanje Konvencije SE protiv manipulacija sportskim takmičenjima</p> <p>-Redovno i aktivno učešće predstavnika CG u radu parcijalnih ugovora SE</p>	<p>2014-15.</p> <p>*Implementacija Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2012-2018, Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na Kamp Konik I i II (2011-2015), Strategije za unapređenje položaja kvaliteta života LGBT osoba (2013-2018), usvojena maja 2013.</p> <p>**Sredinom aprila 2014, organizovana Monitoring posjeta koizvjestilaca PSSE za CG. Očekuje se dostavljanje Izvještaja PSSE o ispunjenju obaveza Crne Gore.</p> <p>***U okviru članstva Crne Gore u GRECO-u, za 2014. je planiran početak IV evaluacije, u okviru koje je GRECO imenovao članove Evaluacionog tima koji će posjetiti Crnu Goru oktobra 2014. Kako bi sačinili izvještaj koji će biti razmatran i usvojen na prvom zasjedanju GRECO-a u 2015. Konačni izvještaj o ispunjavanju preporuka iz III kruga evaluacije biće, u skladu sa planiranim aktivnostima GRECO-a, razmatran i usvojen na 66. plenarnom zasjedanju koje će biti održano 8-12. decembra 2014. (vidi 2.1.2.1. akt 3.) Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima će nastaviti sa iniciranjem, koordinacijom i sprovođenjem aktivnosti u cilju realizacije svih 35 GRETA preporuka od strane nadležnih državnih organa, kako bi iste bile implementirane u skladu sa rokom utvrđenim od strane Komiteta članica Konvencije - 13. novembar 2014.</p>
<p>Aktivnost 3</p> <p>Nastavak saradnje sa OEBS</p>	<p>Vlada, MVPEI</p>	<p>-Dalja saradnja sa institucijama OEBS i Misijom OEBS u Crnoj Gori*</p> <p>-Učešće Crne Gore u presjedavajućoj trojci FSC tokom 2015. i presjedavanje Forumom za bezbjednosnu saradnju OEBS</p> <p>-Nastavak realizacije projekata u skladu sa planom rada Vlade CG i Misije OEBS u CG</p>	<p>2014-15.</p> <p>*Nastavak aktivnosti Misije u cilju podrške državnim organima u ispunjavanju obaveza i normi OEBS-a, koje se velikim dijelom preklapaju sa standardima EU.</p> <p>**Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja, Član IV, Aneks 1-B, Dejtonskog sporazuma, čije su članice Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Crna Gora, predstavlja jedan od ključnih mehanizama za očuvanje i unapređenje bezbjednosti i stabilnosti u regionu. Sporazum je značajan za dalje jačanje međusobnog</p>

		(pravosuđe, policija, vladavina prava, efikasnost lokalnih vlasti i Parlamenta, borba protiv korupcije i organizovanog kriminala dalja realizacija MONDEM programa i programa međugencijske saradnje prilikom implementacije politike integrisanog upravljanja granicom) -U saradnji sa ostalim stranama u Sporazumu o podregionalnoj kontroli naoružanja (SPKN), završetak procesa preuzimanja ovlašćenja strana u SPKN od OEBS-a od 01.01.2015. -Šestomjesečno predsjedavanje Crne Gore Članom IV** -Predsjedavanje Crne Gore Subregionalnom konsultativnom komisijom tokom 2014. -Predsjedavanje FSC-om (maj-septembar 2015.)*** -Organizacija 53. sastanka Subregionalne konsultativne komisije****		povjerenja, regionalne saradnje i evro-atlantskih integracija. Cilj Sporazuma je postizanje uravnoteženog i stabilnog nivoa oružanih snaga između ugovornih strana na način koji definiše brojčana ograničenja u pet kategorija konvencionalnog naoružanja. Sporazum će do kraja 2014. preći u vlasništvo država članica. Mapa puta, predviđeno je i formalno zatvaranje Kancelarije ličnog predstavnika za septembar 2015. ***Forum za bezbjednosnu saradnju (FSC) je autonomno tijelo OEBS- a, koje se sastaje jednom nedjeljno u Beču, gdje se raspravlja i odlučuje o vojnim aspektima bezbjednosti na području OEBS-a, sa posebnim akcentom na mjere izgradnje povjerenja i sigurnosti. Rotacija se vrši krajem aprila, avgusta i decembra. Tokom ove godine FSC-om predsjedavaju Malta, Moldavija i Monako. ****Na sastanku će biti usvojena Odluka o ukidanju funkcije ličnog izaslanika predsjedavajućeg OEBS za Član IV.
--	--	--	--	---

II VLADAVINA PRAVA

2.1. Cilj Jačanje vladavine prava	Vlada, MP, Sudovi Tužilaštvo			
2.1.1. REFORMA PRAVOSUĐA				
Aktivnost 1 Jačanje nezavisnosti, samostalnosti i odgovornosti pravosuđa	MP	-Donošenje Zakona o sudovima -Donošenje Zakona o sudskom savjetu i pravima i dužnostima sudija* -Donošenje Zakona o državnom tužilaštvu** -Donošenje Zakona o Ustavnom sudu	2014-15.	*Glavni cilj zakona je uvođenje jedinstvenog sistema izbora sudija na nivou države na osnovu transparentnog postupka i kriterijuma zasnovanih na zaslugama. **Ovim zakonom i pratećim podzakonskim aktima će se uvesti jedinstveni sistem izbora državnih tužilaca na nivou države na osnovu transparentnog postupka i kriterijuma zasnovanim na zaslugama. □
Aktivnost 2 Jačanje efikasnosti pravosuđa	Vlada, MP, Vrhovni sud, Državni tužilac,	-Implementacija Plana racionalizacije pravosudne mreže 2013-2015* -Sprovođenje normativnih i institucionalnih promjena u cilju racionalizacije pravosudne mreže** -Dalje smanjenje broja zaostalih sudskih predmeta -Dalje jačanje notarijata u Crnoj Gori ***	2014-15.	*Vlada u junu 2013. usvojila Plan racionalizacije za period 2013-2015. Racionalizacija pravosudne mreže biće sprovedena u dvije faze: period od 2013-2015. i period od 2015-2019. **Kroz donošenje novog Zakona o sudovima izmijenice se nadležnost viših sudova kao i mjesna nadležnost privrednih sudova. Na taj način će se izvršiti spajanje dva specijalizovana odjeljenja pri višim sudovima u jedno sa sjedištem u Podgorici, kao i

	Sudski i tužilački savjet	-Dalji razvoj sistema javnih izvršitelja u CG; Imenovanje novih javnih izvršitelja**** -Implementacija i dalji razvoj Pravosudnog informacionog sistema (PRIS)		izvršiti spajanje dva postojeća privredna suda u jedan Privredni sud u Podgorici. ***Vlada 25.09.2014. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vanparničnom postupku. U cilju rasterećenja sudova, nacrtom ovog Zakona predviđena je obavezna nadležnost notara kao povjerenika suda u postupcima raspravljanja zaostavštine. ****8 novih javnih izvršitelja počelo sa radom u septembru 2014. - 2.10.2014. utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju. U skladu sa Zakonom o javnim izvršiteljima, u narednom periodu biće raspisan konkurs za nove javne izvršitelje.
Aktivnost 3 Jačanje dostupnosti pravosudnih organa - pristup pravdi	MP, Vrhovni sud, Državni tužilac, Sudski i tužilački savjet, Skupština	-Dalje jačanje i unapređenje sistema besplatne pravne pomoći* -Donošenje Zakona o naknadi štete žrtvama teških krivičnih djela**	2014-15.	*Vlada utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći 25.09.2014. Izmjenama ovog zakona proširuje se krug lica koja će imati pravo na besplatnu pravnu pomoć, ubrzava se postupak, vrši se usaglašavanje sa relevantnim zakonom koji reguliše pitanja socijalne zaštite, i otklanjaju nedostaci u dosadašnjoj primjeni zakona. **Nacrt Zakona poslat Evropskoj komisiji na davanje mišljenja. Nakon dobijanja mišljenja očekuje se procedura utvrđivanja predloga zakona od strane Vlade.
Aktivnost 4 Jačanje transparentnosti i javnog povjerenja u pravosuđe	MP, Sudovi, Tužilaštvo	-Nastavak aktivnosti na jačanju javnog povjerenja u pravosuđe -Izdavanje godišnjih izvještaja o radu* -Redovne konferencije za štampu -Objavljivanje presuda -Informisanje javnosti putem web sajta	2014-15.	*Mjera se realizuje kontinuirano, jednom godišnje.
Aktivnost 5 Jačanje međunarodne i regionalne pravosudne saradnje	MP, MUP, Sudovi, Tužilaštvo	-Nastavak aktivnosti u cilju zaključenja ugovora iz oblasti međunarodne pravosudne saradnje*	2014-15.	*Mjera se odnosi se na aktivnosti u cilju zaključenja Ugovora sa Evropskom jedinicom za pravosudnu saradnju EUROJUST , seta ugovora iz oblasti pravosudne saradnje u krivičnim stvarima sa Kosovom , Ugovora o međusobnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima, izručenju i međusobnom izvršavanju sudskih odluka u krivičnim stvarima sa Turskom .
Aktivnost 6 Alternativno rješavanje sporova	Centar za posredovanje	-Unaprijeđenje sistema alternativnih rješavanja sporova -Nastavak edukacije posrednika, sudija, državnih tužilaca i advokata -Donošenje Zakona o arbitraži	2014-15.	
Aktivnost 7 Jačanje profesionalnosti u pravosuđu -	MP, Sudski	-Dalja implementacija Zakona o edukaciji u pravosudnim organima; Jačanje kapaciteta ljudskih	2014-15.	*Saradnja sa Ambasadorom SAD, IRZ Fondacijom, Misijom OEBS, Kancelarijom UNDP, EIPA Luksemburg

<p>edukacija u pravosudnim organima</p>	<p>savjet, Tužilački savjet, Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije</p>	<p>resursa u pravosuđu – sprovođenje redovnih obuka -Nastavak edukacije nosilaca pravosudne funkcije o pravnom sistemu EU, ulozi i praksi Evropskog suda pravde, kao i unaprjeđenje informisanosti i dostupnosti prakse Evropskog suda za ljudska prava -Nastavak edukacije nosilaca pravosudne funkcije u oblasti građanskog prava, privrednoj i upravnoj, krivično-pravnoj oblasti i oblasti borbe protiv korupcije -Nastavak saradnje Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije sa međunarodnim institucijama i organizacijama u procesu edukacije nosilaca pravosudne funkcije* -Sprovođenje aktivnosti na izmjeni pravnog okvira i budžetske politike u cilju institucionalnog jačanja Centra (JTC)</p>		
<p>2.1.2. BORBA PROTIV KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA</p>				
<p>Aktivnost 1 Jačanje borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije; unaprjeđenje normativnog i institucionalnog okvira za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala</p>	<p>MP, Tužilaštvo, Sudstvo, Centar za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, MUP, UAI, ANB</p>	<p>-Donošenje Zakona o specijalnom državnom tužilaštvu; Uspostavljanje Specijalnog državnog tužilaštva* -Izmjene Zakonika o krivičnom postupku u cilju jačanja sistema borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala** -Donošenje Zakona o sudovima u cilju centralizacije sudske nadležnosti u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije*** -Donošenje zakona o oduzimanju imovine stečene krivičnim djelom; Uspostavljanje organa koji će se baviti upravljanjem oduzetom imovinom -Sprovođenje aktivnosti na jačanju tehničkih kapaciteta sudova i tužilaštava za efikasno sprovođenje istražnih mehanizama za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala -Dalja edukacija i specijalizacija ljudskih resursa o institutima ZKP i borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije</p>	<p>2014-15.</p>	<p><i>*Zakonom je predviđeno osnivanje Specijalnog državnog tužilaštva za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao samostalnog organa u okviru tužilačke organizacije, a i uspostaviće se funkcionalna veza sa Upravom policije u smislu formiranja posebnog odjeljenja policije za saradnju sa Specijalnim državnim tužilaštvom.</i> <i>Navedeno predstavlja veoma važan segment institucionalne reforme u cilju jačanja kapaciteta za ssuprostavljanje svim oblicima kriminala.</i> <i>**Izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku će se unaprjediti rješenja u cilju daljeg stvaranja što boljih uslova za otkrivanje, procesuiranje i suđenje u krivičnim djelima korupcije i organizovanog kriminala.</i> <i>***Izmjene Zakona će omogućiti spajanje dva specijalizovana odjeljenja pri višim sudovima u jedno Specijalizovano odjeljenje pri Višem sudu u Podgorici za suđenje u predmetima organizovanog kriminala i korupcije.</i></p>

		-Dalje jačanje kapaciteta Sektora kriminalističke policije	
Aktivnost 2 Implementacija Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala za period 2010-2014. i pratećeg Akcionog plana za njeno sprovođenje za period 2013-2014.	Vlada, UAI, Nacionalna komisija za BKOK	-Praćenje sprovođenja mjera iz AP kroz usvajanje šestomjesečnih izvještaja institucija nadležnih za sprovođenje mjera* -Realizacija strateških ciljeva iz prioriternih oblasti i ciljeva iz oblasti od posebnog rizika koji su navedeni u Strategiji: -priprema šestomjesečnih izvještaja o realizaciji ciljeva iz Strategije** -donošenje Analize uticaja ostvarenih rezultata u odnosu na oblasti od posebnog rizika*** -Efektivnija implementacija relevantnih zakona, kao i efikasnije djelovanje i koordinacija svih organa nadležnih za prevenciju i suzbijanje korupcije**** -Nastavak saradnje sa civilnim društvom i medijima u cilju zajedničke antikorupcijske aktivnosti*****	2014-15. *Prikupljanje pojedinačnih izvještaja institucija-obveznika izvještavanja za period januar-jun 2014. je u toku. Nakon sačinjavanja zbornog izvještaja od strane Nacionalne komisije, isti će biti upućen Nacionalnoj komisiji na usvajanje. **Izvještaje priprema Sekretarijat Nacionalne komisije (www.antikorupcija.me). ***Cilj dokumenta je da se definišu preporuke za otklanjanje rizika u oblastima u kojima se uoče, kao i da Analiza posluži kao osnova za strateško planjiranje u borbi protiv korupcije u ovim oblastima. UAI je već započela sa prikupljanjem relevantne dokumentacije, a obezbijeđen je i jedan strani ekspert preko TAIEX-a koji će koordinirati rad, jer je riječ o složenim analizama koje se odnose na 7 različitih oblasti. ****U dijelu prevencije korupcije, implementacija zakona se odnosila, prije svega, na jačanje integriteta u javnom sektoru. S tim u vezi, nastavljena je edukacija za sprovođenje analize rizika i planova integriteta do kraja važenja IPA 2010 projekta. ⁴ ****U proteklom periodu, 93 predstavnika NVO je bilo uključeno u rad 79 radnih grupa, savjetodavnih i drugih tijela obrazovanih u 10 ministarstava (pravde, MUP-a, finansija, prosvjete, nauke, ekonomije, poljoprivrede i ruralnog razvoja, održivog razvoja i turizma, zdravlja, za ljudska i manjinska prava) i 4 organa državne uprave (Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća, Uprave za javne nabavke, Uprave za inspeksijske poslove, Uprave za mlade i sport). ⁵
Aktivnost 3	Vlada,	-Dalje unapređenje međunarodne, regionalne i	

⁴ Shodno Uredbi o organizaciji i radu državne uprave, Zakonu o sudovima i Zakonu o državnom tužilaštvu, 72 državna organa, u odnosu na ukupno 102, imenovalo je menadžere integriteta, dok su planovi integriteta usvojeni u 28 institucija u odnosu na ukupan broj od 102 državna organa. U aprilu 2014. je usvojen Zajednički plan mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prijelazima i izrađena Procjena potrebnog povećanja službenika za primjenu mjera tajnog nadzora u UP. Takođe, početkom aprila 2014. je usvojena Strategija reforme pravosuđa 2014-2018, kojom su definisani dalji pravci pravosudne reforme. Iz oblasti zakonodavne aktivnosti, Vlada je 17. jula o.g. utvrdila predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, a Skupština je donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti svjedoka i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima.

⁵ Ministarstva i organi uprave na svojim internet stranicama objavljuju redovno pozive za javne rasprave za nove zakonske tekstove kao i konsultativne sastanke i okrugle stolove u istom cilju. U radu Odbora za antikorupciju, od obrazovanja u decembru 2012. do kraja juna 2014, učestvovala su četiri predstavnika nevladinih organizacija, odnosno svi koji su iskazali interesovanje, a sjednice Odbora pratila su ukupno 24 predstavnika. Od ukupno devet predstavljenih Odboru, tri je podnijela Mreža za afirmaciju nevladinog sektora. Takođe, s ciljem inteziviranja saradnje sa NVO sektorom, 11. aprila 2014, organizovan sastanak predstavnika Odbora za antikorupciju sa predstavnicima nevladinih organizacija u CG. Nastavljena je saradnja sa NVO u vezi sa organizacijom i sprovođenjem edukativnih aktivnosti na temu borbe protiv korupcije.

Obezbjedenje efikasnosti u procesu otkrivanja, istrage i gonjenja izvršilaca krivičnih djela povezanih s organizovanim kriminalom i korupcijom	Tužilaštvo, UAI, UP	međuinstitucionalne saradnje u istragama krivičnih djela s elementima organizovanog kriminala, droga i ostalih teških krivičnih djela -Formiranje specijalizovane organizacione jedinice za finansijske istrage, visokotehnološki kriminal, trgovinu ljudima i terorizam -Reorganizacija, definisanje nadležnosti i centralizacija linije rada privrednog kriminaliteta	2014-15.	
Aktivnost 4 Dalje organizaciono i funkcionalno unapređivanje i specijalizovanje jedinica za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije	MUP, UP	-Jačanje kadrovskih kapaciteta i organizovanje edukativnih programa u zemlji i inostranstvu (kursevi, obuke, seminari, studijske posjete) iz nadležnosti privrednog kriminaliteta s posebnim akcentom na korupciju, pranje novca, finansijske istrage, falsifikovanje novca (euro), zloupotreba i falsifikovanje platnih kartica, bezbjednosti računarskih podataka, autorskih prava i intelektualne svojine	2014-15.	
2.1.2.1 Borba protiv korupcije				
Aktivnost 1 Dalje unaprjeđenje i definisanje institucionalnog i zakonodavnog okvira za borbu protiv korupcije, kao i sprovođenje utvrđenih zakonskih rješenja; Unaprjeđenje i jačanje kapaciteta i nadležnosti UAI	MP(UAI), Tužilaštvo, MUP,	-Dalje unaprjeđenje integriteta u javnom sektoru* -Dalje napori na unaprjeđenju normativnog okvira za borbu protiv korupcije** -Dalje kontinuirano praćenje sprovođenja aktivnosti propisanih strateškim antikorupcijskim dokumentima i predlog mjera za unaprjeđenje***	2014-15.	<i>*U cilju kvalitetne izrade i sprovođenja planova integriteta, državni organi su imenovali menadžere integriteta, usvojene su Smjernice za izradu plana integriteta i izrađen Priručnik za menadžere za integritet. planovi integriteta su usvojeni u 32 institucije. Kontinuirano se realizuju obuke menadžera integriteta za izradu i sprovođenje planova integriteta, kao i obuka službenika UAI za analizu donesenih planova integriteta, sagledavanja prepoznatih rizika i donošenje preporuka za unaprjeđenje mjera iz planova integriteta.⁶ <i>**Dalje aktivnosti na razvoju normativnog okvira i unaprjeđenju kapaciteta u cilju pune i efikasne implementacije lobiranja, sprječavanja sukoba interesa, kontrole finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, i drugih antikorupcijskih instituta realizuju se kroz rad na izradi Zakona o prevenciji korupcije (vidi aktivnost 2). <i>***Redovno šestomjesečno izvještavanje o realizaciji AP za sprovođenje postojeće Strategije za borbu protiv organizovanog kriminala. Urađena evaluacija primjene postojeće Strategije i pratećeg AP, pripremljena Analiza preporuka upućenih CG u</i></i></i>

⁶ U ovoj oblasti, Crna Gora saraduje sa NATO u okviru projekta „Izgradnja integriteta“ (vidi: 1.1.1 i 5.1)

				oblastima borbe protiv korupcije; započeta izrada Analize uticaja ostvarenih rezultata u odnosu na oblasti od posebnog rizika (privatizacija, javne nabavke, urbanizam, obrazovanje, zdravstvo, lokalna samouprava i policija), na osnovu Izvještaja o sprovođenju mjera iz AP za sprovođenje Strategije.
Aktivnost 2 Dalje unapređenje i jačanje kapaciteta i nadležnosti UAI	Vlada, Tužilaštvo, UAI, UP, MF/Uprava za imovinu	-Usvajanje Zakona o sprječavanju korupcije, u skladu sa predloženim modelom* -Prikupljanje objedinjenih podataka o prijavama korupcije od organa koji primaju prijave, njihova analitička obrada i preporuke za unaprijeđenje ove značajne aktivnosti za prepoznavanje tekućih trendova u slučajevima sa elementima korupcije i njeno suzbijanje** -Priprema Informacije o informativnim kampanjama i istraživanjima javnog mnjenja, na osnovu izvještaja institucija koje sprovode kampanje u cilju podizanja nivoa javne svijesti i podsticanja građana (i pojedinih ciljnih grupa) da prijavljuju korupciju***	2014-15.	*AP-om za poglavlje 23 planirano je uspostavljanje Agencije za antikorupciju, koja će biti zasnovana na zakonu, samostalna i nezavisna. U skladu sa usvojenim Modelom za unaprijeđenje institucionalnog i normativnog antikorupcijskog preventivnog okvira Agencija će obuhvatiti sadašnje nadležnosti UAI, NK i sadašnje i planirane nadležnosti KSSI i DIK-a u dijelu nadležnosti kontrola finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, kao i nove nadležnosti kojima će biti ojačane kontrolne nadležnosti Agencije u odnosu na sada postojeće preventivne antikorupcijske organe i sl. MP je decembra 2013. imenovalo Radnu grupu za izradu zakona. U toku je priprema Plana implementacije Zakona koji treba da obuhvati aktivnosti koje je potrebno sprovesti do početka primjene zakona, odnosno 1.1.2016. **UAI izradila i objavila objedinjenu Informaciju o broju informativnih kampanja i istraživanjima oblasti antikorupcije za 2013. ***UAI izradila i objavila Izvještaj o broju prijava o korupciji za period januar-jun 2014.
Aktivnost 3 Ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva Crne Gore u međunarodnim antikorupcijskim inicijativama	UAI u saradnji s drugim državnim organima	-Implementacija preostalih GRECO preporuka iz III evaluacije, priprema za IV krug evaluacije* -Aktivno učešće u aktivnostima Regionalne antikorupcijske inicijative** -Sprovođenje odredbi Konvencije UN protiv korupcije UNCAC, posebno onih iz poglavlja II Prevenirica korupcije koji su predmet sledeće evaluacije***	2014-15.	*U okviru III evaluacije, početkom jula 2014. je prosleđen Sekretarijatu GRECO-a Izvještaj o aktivnostima sprovedenim u cilju implementacije četiri preostale djelimično sprovedene preporuke. Takođe, u okviru IV evaluacije koji se odnosi na suzbijanje korupcije u odnosu na članove parlamenta, sudije i državne tužioce, dostavljen je odgovor nadležnih organa na Upitnik GRECO-a 1. avgusta, dok je za 3-7 novembar 2014. planirana posjeta Evaluacionog GRECO tima Crnoj Gori. **Na sastanku u Zagrebu (jul 2013.) potpisan protokol o produženju rada RAI i izabran pravni ekspert (CG aktivno učestvovala u oba procesa). UAI je dostavila redovni godišnji izvještaj za RAI za 2013. Tokom 2014. UAI aktivno učestvuje u sprovođenju RAI aktivnosti, pripreme za sprovođenje Strategije 2020, domaćin je za organizaciju okruglog stola tokom septembra 2014. ***Sprovođenje čl. 5 i 6. UNCAC kroz rad na uspostavljanju nove Agencije kao samostalnog i nezavisnog tijela za prevenciju korupcije, intenzivna edukacija i specijalizacija kadra koji je zaposlen u antikorupcijskim tijelima, unaprijeđenje zakonodavstva koje se odnosi na javne nabavke, javne finansije, učešće NVO

			sektora i dr.
2.1.2.2. Borba protiv organizovanog kriminala			
Aktivnost 1 Dalje jačanje regionalne i međunarodne saradnje u borbi protiv organizovanog kriminala	MP, UP, MUP, Tužilaštvo	-Potpisivanje Amandmana Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade SAD o sprovođenju zakona* -Dalje jačanje pravosudne saradnje u krivičnim stvarima-sprovođenje aktivnosti na zaključivanju ugovora o izručenju -Nastavak aktivnosti na obezbjeđivanju uslova za efikasan rad Odsjeka za međunarodnu policijsku saradnju -Obezbeđenje efikasnog rada jedinice za međunarodnu policijsku saradnju (ILECU) sa centralizovanom i objedinjenom upravljanjem svih ključnih funkcija međunarodne policijske saradnje -Nastavak saradnje sa inostranim oficirima za vezu i drugim međunarodnim policijskim organizacijama -Jačanje ključnih institucija u borbi protiv organizovanog kriminala -Supostavljanje djelatnostima usmjerenim na vršenje organizovanog kriminala međunarodnog karaktera -Nastavak saradnje sa EUROPOL: implementacija Operativnog sporazuma sa EUROPOL**	2014-15. * <i>Info o Aneksu i Sporazumu:</i> Ovim Aneksom produžice se trajanje Sporazuma koji je potpisan 2011., za period do kraja 2015. U Aneksu predviđene značajnije izmjene kako bi se postojeći Sporazum prilagodio da apsolutno odgovara današnjem trenutku u CG i konkretnim mjerama na putu ostvarivanja EU i NATO agende CG u oblasti vladavine prava, borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije Sporazumom data mogućnost INL Birou Stejt Dipartmenta da ustanovi dva programa podrške- program Rezidentnog pravnog savjetnika (RLA) i Međunarodni program za obuku policije (ICITAP). Cilj je jačanje vladavine prava u CG pružanjem podrške u pravcu jačanja kapaciteta pravosuđa za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i povećanja povjerenja javnosti u njihov rad. Programi dizajnirani da pruže obuku, tehničku podršku, donacije u vidu opreme i stručno znanje korisnicima među kojima su i buduće Specijalno državno tužilaštvo, Centar za obuku nosilaca pravosudne funkcije, Ministarstvo pravde, Vrhovno državno tužilaštvo i druge pravosudne institucije kao i institucije za sprovođenje zakona. <i>RLA komponente:</i> Komponenta Krivičnopravna i institucionalna reforma; Komponenta Izgradnja kapaciteta Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije; Komponenta Civilno društvo. <i>ICITAP komponente:</i> Komponenta Izgradnja kapaciteta Uprave policije; Komponenta Organizovani kriminal i korupcija. **Crna Gora je krajem septembra 2014. potpisala Operativni sporazum sa EUROPOL-om.
Aktivnost 2 Unapređenje tehničkih i administrativnih kapaciteta Carinske službe u borbi protiv organizovanog kriminala	UC	-Unapređenje i nadogradnja novog elektronskog sistema za upravljanje rizikom -kreiranje i unošenje novih profila rizika u skladu sa EU i WCO standardima* -Unaprjeđenje funkcionalnosti SEED sistema (elektronska razmjena informacija) - povećanje obima informacija koje se razmjenjuju kroz sistem, analiza rizika u sistemu** -Jačanja administrativnih i tehničkih kapaciteta Operativno tehničke grupe*** -Učešće u pripremi novog Zakona o carinskoj	2014-15. *Sistem je na nivou funkcionalnosti sistema koje primjenjuju zemlje EU i omogućava kompatibilnost sa elektronskom sistemima tih zemalja, u ramjeni informacija.Predstavnik UC je u CEFTA Radnoj grupi za upravljanje rizikom. **SEED sistem omogućava dobijanje informacija o robnim pošiljkama i praznim kamionima prije njihovog dolaska, a samim tim i efikasnu analizu rizika. Planirano povećanje obima informacija (podaci o prenosu gotovog novca itd). ***Izrada uputstva za rad grupe,obuke službenika Grupe, kampanja carinske otvorene linije. ****Donošenjem novog zakona ojačaće se kapaciteti UC za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije i terorizma.

		službi, kojim se jačaju ovlaštenja carinskih službenika za sprovođenje carinskih istraga**** -Obuke carinskih službenika na teme bezbjednosti i jačanja integriteta carinskih službenika*****		****U narednom periodu planira se organizacija obuka, seminara i radionica na teme bezbjednosti, kao: lokalna analiza rizika, analiza rizika u SEED sistemu, poznavanje i upotreba specijalne opreme za pretres, kontrola brodova i jahti, prepoznavanje sumnjivih putnika i roba na aerodromima.
2.1.2.3. Unaprijeđenje bezbjednog okruženja za rad novinara				
Aktivnost 1 Jačanje povjerenja između državnih institucija i medija	UP, Tužilaštvo, ANB	-Jačanje zakonodavnog okvira u cilju zaštite prava medija -Sprovođenje istraga u slučajevima napada na novinare* -Kontinuirano preduzimanje mjera u cilju fizičkog obezbeđenja novinara u razriješenim slučajevima napada na novinare -Izrada izvještaja o toku vođenih istraga i priprema mišljenja o načinima njihovog unaprijeđenja sa konkretnim mjerama (kraj decembra 2014)**	2014-15.	*U decembru 2013, usvojena je Odluka o obrazovanju Komisije u čijem sastavu su predstavnici medija, kao i šest predstavnika države, dva predstavnika Agencije za nacionalnu bezbjednost, državnog Tužilaštva i Uprave policije. Kao rezultat saradnje policije i tužilaca u jednom slučaju napada na novinara uhapšeni su počinioci i naručioci, dok su u drugom slučaju otkriveni počinioci i istraga je u toku. **Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija je formirala tri radne grupe za najurgentije slučajeve rješavanja napada na novinare. U cilju jačanja povjerenja između državnih institucija i medija-unaprijeđenja bezbjednog okruženja za rad novinara, izrađena je Analiza ugroženosti zaposlenih u medijima-novinaru.
2.1.2.4. Sprečavanje pranja novca				
Aktivnost 1 Jačanje normativnog okvira u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma radi usaglašavanja sa relevantnim međunarodnim standardima u ovoj oblasti	USPNFT, UP, VDT	-Donošenje novih i inoviranje postojećih podzakonskih akata u skladu sa novim Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma* -Implementacija Akcionog plana Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma** -Realizacija mjera iz inoviranog AP za sprovođenje Startegije za borbu protiv korupcije -Realizacija mjera definisanih u AP za pregovaračko poglavlje 24	2014-15.	*Skupština CG 25. jula 2014. usvojila novi Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma. S obzirom da je Zakon stupio na snagu 15. avgusta 2014. obavezno je donošenje podzakonskih akata u roku od tri mjeseca od dana usvajanja. Izrada i usvajanje novih podzakonskih akata planirano je za period septembar-novembar 2014. **Realizacija mjera iz akcionih planova za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma i Startegije za borbu protiv korupcije, kao i mjera definisanih AP za pregovaračko poglavlje 24.
Aktivnost 2 Izrada strateškog dokumenta koji se odnosi na procjenu izloženosti Crne Gore riziku od pranja novca i finansiranja terorizma	MF,VDT, MUP-UP, USPNFT, CBCG, ANB	-Izrada nacrta izvještaja u vezi sa Nacionalnom procjenom rizika (NPR) -Održavanje radionice u cilju finalizacije izvještaja o NPR i izrada akcionog plana u odnosu na pomenuti izvještaj -Usvajanje završnog dokumenta Nacionalne	2014-15.	

		procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma -Izrada strateškog dokumenta koji se odnosi na Nacionalnu procjenu rizika		
Aktivnost 3 Intenziviranje međunarodnih aktivnosti kroz učešće u MONEYVAL, EGMONT i Evroazijskoj grupi potpisivanje bilateralnih sporazuma	USPNFT	-Unapređenje međunarodne saradnje u oblasti SPN/FT učešćem u radu MONEYVAL-a, EAG i zasjedanju Komiteta i Radnih grupa EGMONT-a* -Odbrana Izvještaja MONEYVAL u vezi sa IV krugom procjene sistema SPNFT u Crnoj Gori** -Razvijanje i implementacija mjera i aktivnosti u cilju usklađivanja sistema SPNFT sa preporukama MONEYVAL datim na osnovu IV kruga procjene sistema SPNFT u Crnoj Gori*** -Potpisivanje sporazuma sa finansijsko obavještajnim službama****	2014-15.	*Plenarna zasjedanja MONEYVAL-a: 15-19. septembra i 8-12. decembra 2014). **Odbrana izvještaja nakon IV Runde MONEYVAL evaluacije o napretku CG u oblasti SPN/FT (sprovedene u martu 2014). ***Implementacija mjera i sprovođenje aktivnosti u cilju primjene preporuka Komiteta Savjeta Evrope-MONEYVAL datih nakon odbrane izvještaja o napretku Crne Gore u oblasti SPN/FT. ****Potpisivanje sporazuma sa finansijsko obavještajnom službom Turske.
Aktivnost 4 Unapređenja IT sistema	USPNFT	-Sprovođenje aktivnosti u okviru tvinning(twinning) projekta IPA 2012 " Podrška Evropske Unije vladavini prava u Crnoj Gori"- u odnosu na nabavku hardvera I izradu softvera za potrebe rada USPNFT	2014-15.	
Aktivnost 5 Jačanje kapaciteta kroz sprovođenje obuka i usavršavanja	Nadzorni organi iz člana 86 Zakona o SPNFT, USPNIFT, MUP-UP, ostali nadležni organi	-Redovne obuke i stručno usavršavanje zaposlenih u USPNFT kroz prisustvo seminarima i obukama u organizaciji domaćih i stranih institucija -Organizovanje obuka za nadzorne organe i obveznike koji primjenjuju odredbe Zakona o SPNFT	2014-15.	
Aktivnost 6 Jačanje nadzora nad obveznicima Zakona o SPNFT	Nadzorni organi iz člana 86 Zakona o SPNFT, Vijeće za prekršaje	-Sprovođenje kontrole nad postojećim i novim obveznicima u odnosu na primjenu odredaba Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma	2014-15.	
2.1.2.5. Borba protiv trgovine ljudima				
Aktivnost 1	Vlada,	-Izrada i usvajanje Akcionog plana za		

Implementacija obaveza preuzetih Akcionim planom za borbu protiv trgovine ljudima za period 2013-2014.	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	<p>Implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2015.</p> <p>-Jačanje kapaciteta ciljnih grupa (policije, tužilaštva, sudstva, socijalnih, zdravstvenih, prosvjetnih radnika, predstavnika inspeksijskih službi, pripadnika vojske) u borbi protiv svih oblika trgovine ljudima/djecom</p> <p>-Jačanje međuinstitucionalne i saradnje na lokalnom nivou svih subjekata koji učestvuju u procesu suzbijanja trgovine ljudima, kroz implementaciju Sporazuma o saradnji institucija i NVO</p> <p>-Kontinuirano ažuriranje baza podataka o žrtvama i izvršiocima krivičnog djela trgovina ljudima</p> <p>-Unapređivanje mehanizama za reintegraciju žrtava: obezbjeđivanje nesmetanog funkcionisanja Vladoškog Skloništa za žrtve trgovine ljudima i SOS linije za žrtve trgovine ljudima</p> <p>-Podizanje nivoa svijesti javnosti o trgovini ljudima</p>	2014-15.	
Aktivnost 2 Kordinacija rada i jačanje međunarodne saradnje na planu borbe protiv trgovine ljudima	Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima	<p>-Održavanje i unaprijeđenje intenzivne komunikacije sa predstavnicima relevantnih institucija iz regiona (razmjena iskustava i primjera dobre prakse)</p> <p>-Sprovođenje aktivnosti na planu ispunjavanja preporuka EK, ekspertske grupe SE GRETA, Izvještaja State departmenta i drugih relevantnih izvještaja</p>	2014-15.	
2.1.2.6. Sprečavanje i suzbijanje ilegalnog prometa i zloupotrebe droga				
Aktivnost 1 Implementacija Strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droga 2013-2020. sa pratećim Akcionim planom za period 2013-2016.	Vlada, MZ-Odeljenje za droge, MUP-UP	<p>-Realizacija mjera Akcionog plana za period 2013-16 za sprovođenje »Strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotreba droga 2013-2020« u oblasti koja se odnosi na smanjenje ponude i potražnje droge</p> <p>-Učešće u UNODC u Regionalnom programu za zemlje JIE borbi ilegalnog prometa droga i organizovanog kriminala za poboljšanje upravljanja, pravde i bezbjednosti za period 2012/2015.</p>	2014-15.	

		<p>-Programi obuke za stručnjake iz oblasti droga u dijelu prevencije, liječenja, tretmana, rehabilitacije kao i stručna edukacija administrativnih kapaciteta</p> <p>-Međunarodna saradnja sa referentnim tijelima i agencijama iz oblasti droga kroz učešće u stručnim sastancima i programima obuke: EMCDDA, Grupa Pompidu Savjeta Evrope</p> <p>-Nastavak bilateralne saradnje sa susjednim zemljama u cilju razmjene ekspertskih znanja i dobrih praksi</p> <p>-Saradnja sa civilnim sektorom na nacionalnom i međunarodnom nivou</p>		
<p>Aktivnost 2</p> <p>Jačanje kadrovskih i materijalno tehničkih kapaciteta Odsjeka za borbu protiv droge i krijumčarenja, kroz obučavanje službenika i nabavku opreme</p>	MUP, UP	<p>-Učešće u Projektu UNODC-a „Regionalni program za unapređenje vladavine prava i sigurnosti u Jugoistocnoj Evropi”</p> <p>-Nastavak stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika angažovanih na suzbijanju krijumčarenja opojnih droga u cilju jačanja kadrovskih kapaciteta</p>	2014-15.	<p><i>U toku 2013. nadležnim tužiocima podnijeto 112 (149) krivičnih prijava kojima je obuhvaćeno 177 (201) lica zbog počinjenih 172 (187) krivična djela u vezi sa opojnim drogama. Specijalnom državnom tužiocu UP je procesuirala 5 krivičnih prijava kojima je obuhvaćeno 21 lice zbog osnovane sumnje da su počinili 21 krivično djelo iz oblasti organizovanog kriminala u vezi sa opojnim drogama. Realizovana međunarodna policijska akcija u oktobru 2013. kojom je završen predmet pod nazivom «Linija», lišena su slobode 2 lica, 5 lica su lišena slobode u ranijem periodu. Na nacionalnom nivou, u septembru 2013, realizovana je policijska akcija «Marta».</i></p> <p><i>U okviru Regionalnog programa za bolje upravljanje, pravdu i bezbjednost u JIE 2012-2015, realizovane su obuke za efikasnije suzbijanje krijumčarenja narkotika.</i></p>
<p>Aktivnost 3</p> <p>Iniciranje i učešće u sprovođenju međunarodnih istraga u oblasti suzbijanja krijumčarenja droga</p>	UP, MUP, Državno Tužilaštvo	<p>-Nastavak aktivnosti na presijecanju krijumčarskih kanala trgovine drogom i suzbijanju djelovanja kriminalnih grupa</p> <p>-Preduzimanje aktivnosti na iniciranju i sprovođenju zajedničkih međunarodnih istraga kroz razmjenu operativnih podataka sa EUROPOL-om i partnerskim službama drugih zemalja.</p>		
<p>Aktivnost 4</p> <p>Dalje organizaciono unapređenje i efikasno funkcionisanje rada Uprave policije u borbi protiv droga</p>	UP, MUP	<p>-Nastavak intenzivnih aktivnosti na presijecanju krijumčarskih kanala trgovine drogom i suzbijanju djelovanja kriminalnih grupa</p> <p>-Jačanje međunarodne saradnje</p> <p>-Jačanje kadrovskih kapaciteta kroz stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika</p>	2014-15.	

		angažovanih na suzbijanju krijumčarenja opojnih droga		
2.1.3. REFORMA I JAČANJE KAPACITETA POLICIJE				
Aktivnost 1 Donošenje novih i implementacija postojećih strateških dokumenata, zakona, podzakonskih akata kojima se regulišu nadležnosti i postupanja u oblasti djelovanja MUP-a i Uprave policije	MUP, UP	-Nastavak implementacije Zakona o unutrašnjim poslovima -Dalja implementacija Strategije razvoja i funkcionisanja policije -Nastavak saradnje sa zemljama u regionu kroz izradu sporazuma o saradnji s ciljem stvaranja pravnog osnova za uspostavljanje i jačanje međunarodne policijske saradnje	2014-15.	
Aktivnost 2 Jačanje ukupnih kapaciteta Uprave policije kroz međunarodnu i regionalnu policijsku saradnju	MUP, UP	-Upućivanje policijskih službenika u mirovne misije i specijalističke edukacije (vidi: 5.5, akt 5) -Nastavak sprovođenja projekta "Dežurne službe Crne Gore-revizija i mogućnost unaprijeđivanja- instaliranje TETRA sistema i obuka službenika, instaliranje i podjela fiksnih, ručnih i mobilnih stanica pojedinim organizacionim cjelinama UP* -Iniciranje, usaglašavanje, zaključivanje i primjena sporazuma o međunarodnoj policijskoj saradnji -Bilateralni susreti sa šefovima policijskih službi zemalja regiona i država članica EU na strateškom i operativnom nivou -Saradnja sa policijskim atašeima akreditovanim za CG u cilju definisanja modaliteta unapređenja policijske saradnje i realizacije zajedničkih projekata -Saradnja sa inostranim policijskim organizacijama (DEA, FBI, SOCA, INTERPOL, EUROPOL) -Nastavak unapređenja elektronske komunikacije između Operativno komunikacionog centra (OKC) i Dežurnih službi-Internetom i u okviru zaštićenog sistema-Info Stream -Reorganizacija prostorija za zadržavanje privedenih lica -Kontinuirano sprovođenje projekata	2014-15.	<i>*Planirano je da se do sredine 2015. izvrši:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Nabavka 15 baznih stanica, za pokrivanje TETRA signalom teritorije Crne Gore, kako je predviđeno II fazom realizacije projekta • Fabričko testiranje i isporuka baznih stanica • Nabavka 2000 radio-terminala • Zamjena postojećeg analognog sistema radio veza MUP-a na digitalni u Herceg Novom, Ulcinju, Danilovgradu, Nikšiću, Kolašinu, Bijelom Polju, Mojkovcu, Beranama, Plavu, Rožajama, Pljevljima i Žabljaku.
Aktivnost 3 Nastavak projekata implementacije	UP	-Nabavka 2 mobilna centra za elektronski nadzor -Edukacija službenika granične policije iz oblasti	2014-15.	<i>Dosadašnja operativna upotreba 9 CCTV mobilnih setova za elektronski nadzor državne granice rezultirala je brojnim sprečavanjima nedozvoljenih prelazaka.</i>

elektronskog nadzora državne granice		<p>elektronskog nadzora</p> <ul style="list-style-type: none"> -Studijske posjete nacionalnom i regionalnom operativnom centru u Italiji -Nabavka i instalacija 4 multisenzora (IR i CCTV) velikog dometa i 18 IR osmatračkih senzora srednjeg dometa -Završetak projekta definisanja potreba za tehničkom opremom granične policije Crne Gore shodno EU standardima u dijelu nadzora i graničnih provjera -Realizacija evaluacije i skrininga granične policije Crne Gore u dijelu nadzora i graničnih provjera, od strane slovačkih eksperata u sklopu projekta SLOVAK AID 	<p>Završena je instalacija CCTV i Termalnih kamera na GP Božaj i GP Sukobin-Moričani.</p> <p>U toku je instalacija 11 CCTV kamera srednjeg dometa i 1 Termalne kamere kratkog dometa. Ugradnja preostale 2 CCTV kamere je planirana u sklopu reinstalacije 2 postojeća Mobilna centra za elektronski nadzor.</p> <p>Potpisan je ugovor o regionalnom IPA 2014 projektu za zemlje zapadnog Balkana pod nazivom »Fight against organised crime«.</p> <p>Twining partner je Italija, zemlje korisnice su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Kosovo, Makedonija i Hrvatska.</p> <p>Tokom juna 2014. jedan službenik Granične policije učestvovao je na NATO vježbi, „Oružje za masovno uništenje – obuka za reakciju pomorskih snaga“ u Grčkoj, u NATO bazi na ostrvu Krit.</p> <p>U julu 2014. granična policija je donatorskim projektom EXBS - Vlade SAD-a dobila: 30 dnevnih dvogleda, 10 noćnih dvogleda i 30 ručnih GPS uređaja. Do kraja oktobra 2014. očekuje se početak twining projekta za izradu Šengenskog akcionog plana, u koji su uključene stručne analize stanja na granici i graničnim prelazima, kao i presjek stanja opreme. Projekat će trajati 18 mjeseci, a finansiran je iz IPA predpristupnog mehanizma. Partneri na ovom projektu su Slovenija i Austrija, uz učešće eksperata iz Slovačke.</p>
<p>Aktivnost 4</p> <p>Jačanje kapaciteta granične policije za kontrolu kretanja i boravka stranaca i suzbijanja nezakonitih migracija</p>	MUP,UP	<ul style="list-style-type: none"> -Procjena adekvatnosti kapaciteta Prihvatišta za strance* -Opremanje Prihvatišta za strance -Edukacija službenika radno angažovanih u Prihvatištu za strance** -Ustanovljavanje registra boravišta kao elektronski vođene baze podataka -Nastavak aktivnosti na suzbijanju ilegalnih migracija*** 	<p>2014-15.</p> <p>*Trenutni kapaciteti Prihvatišta za strance omogućavaju smještaj 46 lica. Sačinjen je plan za povećanje njegovih kapaciteta za broj do 200 lica. Akcionim planom za Poglavlje 24, predviđeno je da, u oktobru 2014, ekspert EU realizuje studijsku posjetu Crnoj Gori tokom koje će izvršiti procjenu adekvatnosti kapaciteta postojećeg Prihvatišta za strance. Tokom prvih 8 mjeseci 2014. u Prihvatištu je bilo smješteno 17 stranaca.</p> <p>**Realizovana je „Studijska posjeta Prihvatišta za strance i Prihvatišta za maloljetne migrante bez pratnje u državama članicama EU“, u periodu od 2-6 juna 2014. u Njemačkoj.</p> <p>U skladu sa usvojenim programom obuka realizovane su sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> -8 službenika je pohađalo obuku na temu „Propisi koji regulišu rad Prihvatišta za strance“ (24. 6. 2014.) -3 službenika su pohađala obuku na temu „Tehnika intervjuisanja“ (26. 6. 2014.) <p>***Tokom 2013., u ilegalnom prelasku državne granice zatečena su 753 lica. U najvećem broju radi se o državljanima: Sirije-180, Albanije-170, Kosova-66, Alžira-53, Maroka-22, Eritreje-28, Pakistana-18, Sudana-15, Avganistana-15 i dr. Tokom 2014. (prvih</p>

				8 mjeseci) u ilegalnom prelasku državne granice zatečeno je 198 lica. U najvećem broju radi se o državljanima: Albanije-101, Kosova -40, Srbije-14. U nezakonitom boravku zatečeno je 179 stranih državljana. Shodno navedenom i preporukama Evropske komisije vrši se pojačani nadzor granice i pojačane granične provjere na graničnim prelazima iz pravca Albanije i Kosova. Donešen je i implementira se poseban Plan pojačanog nadzora državne granice u cilju sprečavanja nezakonitih migracija.
Aktivnost 5 Suzbijanje korupcije na granici	MUP UP UC Uprava za inspeksijske poslove	-Implementacija Zajedničkog plana mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prelazima	2014-15.	Zajednički plan mjera za prevenciju i represiju korupcije na graničnim prelazima usvojen je početkom aprila 2014. Početkom 2014. usvojen je Plan integriteta MUP-a. Plan integriteta Uprave carina je usvojen i stupio na snagu 31.03.2014.
Aktivnost 6 Jačanje međunarodne i regionalne saradnje na planu suzbijanja prekograničnog kriminala	MUP, UP	-Učestvovanje u zajedničkim operacijama, sastancima i edukacijama po programu FRONTEX-a -Implementacija sporazuma i protokola o realizaciji zajedničkih sastanaka i patrola sa graničnim policijama susjednih zemalja -Uspostavljanje i rad zajedničkih centara sa susjednim zemljama* -Zajednička evidencija, izrada elaborata i stavljanje pod fizičku zaštitu sporednih puteva sa susjednim zemljama	2014-15.	*U Trebinju–BiH, kraj februara 2014. svečano je otvoren Zajednički centar za policijsku saradnju između BiH, Crne Gore i Srbije. Trenutno se radi na izradi protokola o radu. U koordinaciji sa Kosovom i Albanijom dogovoreno otvaranje novog trilateralnog centra za saradnju sa sjedištem u Plavu (Crna Gora).
Aktivnost 7 Razvoj modela rada u Upravi policije Policija vođena obavještajnim radom-Intelligence Led Policing- ILP	UP	-Nastavak implementacije projekta „Policija vođena obavještajnim radom“	2014-15.	Cilj projekta je jačanje strateških i operativnih kapaciteta policije na centralnom, regionalnom i lokalnom nivou, kroz unapređenje rukovođenja i upravljanja resursima, razvoj kriminalističko-obavještajnih poslova, izmjene metodologija izrade strateških analiza procjena opasnosti i sl. Praktična realizacija u periodu 2014-2016. se sprovodi kao dio projekta IPA2012 EU ROL u saradnji sa Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori i partnerom NICO iz UK-Sjeverne Irske.
2.1.4. PROCESUIRANJE RATNIH ZLOČINA				
Aktivnost 1 Nastavak rješavanja slučajeva ratnih zločina u Crnoj Gori	Sudovi, Tužilaštvo	-Izrada izvještaja sa svim podacima i informacijama o postupanju u predmetima ratnih zločina po podnijetim krivičnim prijavama i/ili na osnovu neposrednog saznanja državnog tužilaštva -Izrada izvještaja sa podacima o postupanju u	2014-15.	Predmeti pred sudovima koji su u toku: U predmetu „ Kaluđerski laz “, na oslobođajuću presudu Višeg suda u Bijelom Polju, nadležno državno tužilaštvo izjavilo žalbu 27.08.2014.g. Radi odlučivanja po izjavljenoj žalbi, Viši sud će spise predmeta dostaviti Apelacionom sudu Crne Gore, nakon što budu ispunjene sve zakonske pretpostavke.

		predmetima za novčanu naknadu štete civilnim žrtvama ratnih zločina -Sprovođenje obaveznih obuka sudija i državnih tužilaca o međunarodnom humanitarnom pravu		
2.2. Cilj Poštovanje ljudskih i manjinskih prava	Vlada, MLJMP, MP, MRS, MUP, MO, UZZI			
2.2.1. LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA				
Aktivnost 1 Institucionalna i normativna reforma	MLJMP, Ombudsm an	-Izrada Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije osoba sa invaliditetom* -Izrada Prijedloga Zakona o slobodi vjeroispovjesti -Izmjene i dopune Zakona o rodnoj ravnopravnosti** -Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama***	2014-15.	*Radna grupa koja se bavi ovom problematikom i predstavnik Institucije Zaštitnika, odlučili su da umjesto Zakona o izmjenama i dopunama pripreme Nacrt novog Zakona o zabrani diskriminacije OSI, budući da se u toku rada ispostavilo da je potrebno izmijeniti više od 50% sadržaja postojećeg Zakona kako bi se postigao što veći stepen usklađenosti sa međunarodnim standardima, prije svega sa UN Konvencijom o pravima osoba sa invaliditetom. **Pripremljen je tekst Nacrta zakona, koji je stavljen na javnu raspravu 1. avgusta 2014. Javna rasprava će trajati najmanje 40 dana, u okviru koje će biti organizovana četiri okrugla stola. ***Povod donošenja ovog zakona se odnosi na intervencije u dijelu institucionalne podrške ostvarivanju manjinskih prava i sloboda, transparentnosti i efikasnosti procedura kojima se vrši raspodjela sredstava za realizaciju projekata namijenjenih aktivnostima značajnim za očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etničkih posebnosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i njihovih pripadnika u oblasti nacionalnog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta.
Aktivnost 2 Borba protiv diskriminacije	Vlada, Skupština, MLJMP, Ombudsm an	-Nastavak sprovođenja Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u CG 2012-2016. -Izrada i štampanje prvog romskog rječnika u Crnoj Gori* -Prevod i štampanje pravnih propisa na romski jezik -Nastavak saradnje sa lokalnim samoupravama na polju izrade i sprovođenja lokalnih akcionih planova za Rome i Egipćane** -Organizacija tematskih okruglih stolova sa NVO sektorom s ciljem zaštite i unapređenja prava pripadnika manjinskih naroda	2014-15.	*S ciljem informisanja Rome o važnim dokumentima koji se odnose na njih, do sada su štampana i prevedena sljedeća dokumenta na romskom jeziku: Ustav Crne Gore, Strategija za unapređenje i poboljšanje položaja Roma i Egipćana 2012 -2016, Zakon o medijama, Deklaracija o pravima pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičkih manjina, Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina, Evropska povelja o regionalnim i manjinskim jezicima, Zakon o slobodnom pristupu informacijama, Zakon o manjinskim pravima i slobodama, Zakon o zabrani diskriminacije, Zakon o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore. **MLJMP kontinuirano održava redovne sastanke sa svim Opštinama u CG stavljajući poseban naglasak na Opštine gdje je

		<p>-Nastavak realizacije Strategije unaprjeđenja kvaliteta života LGBT osoba za period 2013 - 2018.***</p> <p>-Održavanje treće Parade ponosa u Podgorici</p> <p>-Nastavak projekta o učenju različitih iskustava registrovanog partnerstva****</p> <p>-Saradnja sa lokalnim vlastima kroz potpisivanje Memoranduma o razumijevanju o mjerama u borbi protiv diskriminacije po osnovu seksualne orijentacije ili rodnog identiteta i promociji tolerancije prema LGBT osobama*****</p> <p>-Kontinuirano sprovođenje aktivnosti na planu edukacije i promocije antidiskriminatornog ponašanja i prakse*****</p> <p>-Nastavak sprovođenja medijske kampanje pod nazivom "Podržavam, poštujem štitim, zastupam ČOVJEKA"</p> <p>-Dalje uključivanje osoba sa invaliditetom u politički i javni život</p> <p>-Organizovanje godišnjih neformalnih susreta o ljudskim pravima sa resornim ministrima/predstavnicima ministarstava i NVO sektora</p>	<p>nastanjeno najviše stanovništva ove populacije. Usvojeni su lokalni AP u opštinama: Nikšić, Herceg Novi, Tivat, Ulcinj, Kotor, Bijelo Polje, Berane.</p> <p>***AP za sprovođenje "LGBT Strategije" za 2014. predviđa realizaciju niza mjera u cilju zaštite ove društvene grupe (jačanje kapaciteta i promocija antidiskriminatornog ponašanja kroz kontinuirano sprovođenje seminara/radionica i treninga za državne službenike, predstavnike pravosudnih organa, predstavnike lokalnih vlasti, područnih jedinica i ispostava policije, inspekcijских službi i dr organa zaduženih za pružanje zaštite od diskriminacije).</p> <p>****Na zahtjev MLJMP, EK je odobrila ekspertsku podršku TAIEX-a u cilju unaprjeđenja zakonodavnog okvira u ovoj oblasti. S tim u vezi, 10. i 11. jula uspješno je organizovan seminar/radionica o učenju različitih iskustava registrovanog partnerstva.</p> <p>*****U interesu razvoja partnerskog odnosa između vlasti i LGBT zajednice na promociji ljudskih prava i unaprjeđenja položaja LGBT osoba u društvu, 15. aprila 2014. Realizovano potpisivanje Memoranduma o saradnji između MLJMP i Opštine Kotor.</p> <p>****U saradnji sa OEBS, otpočela je realizacija Plana za 2014. kroz osposobljavanje što većeg broja onih koji su posredno i/ili neposredno uključeni u sprovođenje antidiskriminatornog zakonodavstva. Obuka je namijenjena, prije svega, profesionalcima, te svima onima koji na bilo koji način dolaze u kontakt sa slučajevima diskriminacije, dok se promocija odnosi na sprovođenje medijske kampanje i usmjerena je na podizanje svijesti cjelokupne crnogorske javnosti, posebno prema najranjivijim kategorijama stanovništva, s ciljem poštovanja svih ljudskih prava, stvaranja podržavajućeg i tolerantnijeg okruženja, te poštovanja različitosti drugog.</p>
<p>Aktivnost 3</p> <p>Rodna ravnopravnost</p>	<p>MLJMP, MUP, MO</p>	<p>-Organizovanje radionica na temu rodne ravnopravnosti sa fokusom na nasilje nad ženama*</p> <p>-Implementacija Rezolucije 1325 SB UN – Žene, mir i bezbjednost (vidi: 1.1.1, akt 1)**</p> <p>-Unaprijeđenje informisanja o implementaciji politike rodne ravnopravnosti u MO i Vojsci CG***</p> <p>-Nastavak aktivnosti u pravcu postizanja rodne ravnopravnosti u okviru saradnje sa SE (vidi 1.2.3. akt 2.)</p> <p>-Objavljivanje publikacije: „Muškarci i žene u</p>	<p>2014-15.</p> <p>*Za nastavnike građanskog obrazovanja i za nosioce pravosudnih funkcija) u saradnji sa EU TAIEX i Programom za rodnu ravnopravnost IPA 2010.</p> <p>**Uključivanje rodne perspektive u obuku zaposlenih u sektoru bezbjednosti, a naročito za mirovne misije; izrada propragadnog materijala o Rezoluciji 1325 i sprovođenje kampanja; organizovanje edukacije pripadnika Vojske o Rezoluciji 1325 UN; unapređivanje baze podataka o zastupljenosti žena i muškaraca u Vojsci; realizacija projekta »Jačanje regionalne saradnje na planu integracije rodne perspektive u reformi sektora bezbjednosti na Zapadnom Balkanu«.</p> <p>***Vojska Crne Gore, u cilju realizacije obuka iz oblasti rodne</p>

		<p>2014.“</p> <ul style="list-style-type: none"> -Održavanje Forum sa NVO -Održavanje kampanje “16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama” -Potpisivanje Memoranduma o saradnji sa opštinama u Crnoj Gori (sa kojima do sada nisu potpisani - planira se potpisivanje sa opštinama) na temu unapređivanja rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou -Obuka za multidisciplinarnе timove Centara za socijalni rad na temu rodne ravnopravnosti i sprječavanja nasilja u porodici -Organizovanje obuka žena iz ruralnih područja na temu ekonomskog snaženja žena -Obilježavanje 15. oktobra - "Međunarodnog dana žena sa sela" 		<p>ravnopravnosti i komponenti regionalnog projekta, imenovala je kontakt osobu u vezi pitanja rodne ravnopravnosti. Na web sajtu MO otvoren je poseban link pod nazivom "Žene u Vojsci" (http://www.mod.gov.me/rubrike/zene_u_vojsci/). Krajem februara 2014. MO je donijelo Plan realizacije aktivnosti za sprovođenje preporuka kojim je, između ostalog, predviđeno usvajanje Smjernica za privlačenje i zadržavanje žena u Vojsci Crne Gore, kao i edukacija pripadnika Vojske o rodnoj ravnopravnosti, a posebno edukacija komandnog kadra i onih koji idu u mirovne misije. Ministarstvo odbrane, kroz navedeni projekat i uz finansijsku i logisticku podršku UNDP/SEESAC, započelo je aktivnosti na sanaciji/adaptaciji objekata u jedinicama Vojske, koje imaju za cilj poboljšanje uslova života i rada žena u Vojsci.</p> <p>Dvije oficirke Vojske Crne Gore su, početkom marta 2014. u Sarajevu, BiH, uspješno završile kurs i postale sertifikovane regionalne trenerice za rodnu ravnopravnost u mirovnim misijama.</p>
<p>Aktivnosti 4</p> <p>Implementacija Akcionog plana za rješavanje statusa raseljenih lica iz bivših jugoslovenskih republika i interno raseljenih lica sa Kosova</p> <p>1.1. Integracija interno raseljenih lica</p> <p>1.2. Povratak interno raseljenih lica</p>	<p>Vlada, MRS</p>	<p>1.1. Integracija IRL</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nastavak pružanja pomoći u pribavljanju dokumentacije u državama porijekla* -Nastavak sprovođenja kampanja o značaju podnošenja zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem ili privremenim boravkom (kompletiranje informativnih sesija u svim opštinama CG)** -Dolazak mobilnog tima sa Kosova s ciljem rješavanja statusnih problema RE populacije*** -Praćenje ostvarivanja prava na socijalnu, dječju zaštitu, zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, zapošljavanje i pružanje jednokratne pomoći, sa posebnim osvrtom na kampove Konik I i II -Nastavak aktivnosti na unapređenju stambenih uslova IRL**** -Intenzivirane aktivnosti u Kampu Konik I na 	<p>2013-14.</p>	<p>1.1. Integracija IRL</p> <p>*U periodu od oktobra 2014. do februara 2015. organizovaće se posjeta mobilnih timova Ministarstva unutrašnjih poslova sa Kosova za interno raseljena lica sa Kosova, prije svega stanovnike Kampa Konik, u cilju pružanja pomoći u pribavljanju dokumentacije za regulisanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem ili privremenim boravkom u Crnoj Gori.</p> <p>**Informativane Kampanje će biti ponovljene u Podgorici, Nikšiću i svim opštinama u kojima boravi veći broj IRL⁷</p> <p>***Dogovoren nastavak takve prakse kao značajnog načina olakšanog rješavanja statusnih problema ove populacije, ne samo u Kampu Konik nego i u drugim opštinama.</p> <p>****Kroz regionalni stambeni program će u oktobru početi procedura javnih nabavki za projekat izgradnje 62 stambene jedinice u Nikšiću kao i procedura javnih nabavki za izgradnju Doma za stara lica u Pljevljima kapaciteta 68 mjesta. U okviru regionalnog stambenog programa odobrena su sredstva za izgradnju 120 stambenih jedinica za stanovnike kampa Konik. U oktobru će Skupština donatora razmatrati projekat izgradnje 94 stana u Beranama i 32</p>

⁷ Od oktobra 2013. do februara 2014, pripremljen je plan informativnih kampanja u saradnji sa UNHCR-om. Ranije, tokom 2013. obišteni svi gradovi Crne Gore u kojima borave raseljena i IRL; do juna 2013. podnijeto je 9232 zahtjeva za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem, od čega je pozitivno riješeno 6102; za sticanje statusa stranca sa privremenim boravkom, podnijeto je ukupno 371 zahtjev, od čega je pozitivno riješeno 105. Zahtjev za sticanje statusa stranca sa stalnim nastanjenjem može se podnijeti do kraja 2013.

		<p>uređivanju terena i montaži kontejnera iz Donacije Ambasade SAD</p> <p>-Održavanje komunalne infrastrukture u kampu Konik I i Konik II u saradnji sa UNHCR-om</p> <p>-Nastavak upisa, odnosno naknadnog upisa u matični registar rođenih lica koja nijesu bila upisana u registar rođenih kroz upravni postupak</p> <p>1.2. Povratak IRL</p> <p>-Praćenje broja lica koja žele da se vrate na Kosovo i pružanje pomoći zainteresovanim licima pri povratku u zemlju porijekla*</p> <p>-Nastavak komunikacije crnogorskih institucija sa relevantnim institucijama Kosova po pitanju dobrovoljnog povratka interno raseljenih lica na Kosovo, rješavanjem pravnog statusa interno raseljenih lica i socijalnim osiguranjem</p> <p>-Nastavak realizacije projekta povratka raseljenih lica u pljevaljskoj MZ Bukovica**</p>		<p>stanova u Herceg Novom. Ambasada SAD je donirala dodatnih 100 kontejnera u koja će se smjestiti porodice iz sektora ABC na kampu Konik i dok će stanovnici Kampa Konik II riješiti stambeno pitanje kroz IPA projekat kojim je predviđena izgradnja 51 stana. Projekat će početi u oktobru o.g.</p> <p>1.2. Povratak interno raseljenih lica</p> <p>*Povratak u državu porijekla u organizaciji nadležnih službi i međunarodnih organizacija je najkvalitetnije trajno rješenje problema R/IRL. Aktivnosti na tom planu su intenzivirane; 8.septembra se vraća 12 porodica sa 58 lica RE populacije na Kosovo.</p> <p>**Projekat Bukovica se realizuje predviđenom dinamikom U toku 2013. završeno je 15 stambenih objekata započetih u 2012. U skladu sa spiskom prioriteta Udruženja Bukovičana iz Sarajeva, za 2013. je planirana izgradnja 12 stambenih objekata za 12 porodica, i to: 10 objekata predviđenih za izgradnju i 2 objekta predviđena za rekonstrukciju. Do sada su završeni radovi na prilaznim putevima, montiranju i ukrovljavanju 7 objekata. Radovi na rekonstrukciji objekata su u toku dok se radovi na 3 objekta nisu izvodili zbog neriješenih imovinsko-pravnih odonosa</p>
Aktivnost 5 Zbrinjavanje tražilaca azila	UZZI	-Smještaj u drugim vidovima kolektivnog smještaja*	2014-15.	*Alternativni smještaj u zakupljenim objektima.
III PARLAMENTARNE REFORME				
3.1. ZAKONODAVNA I NADZORNA FUNKCIJA SKUPŠTINE				
Aktivnost 1 Jačanje zakonodavne i nadzorne funkcije Skupštine	Skupština	<p>-Implementacija Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane*</p> <p>-Održavanje sjednica Radnih tijela, najmanje jednom u pola godine, na kojima će učestvovati predstavnici nadležnih ministarstava i, po potrebi, drugih organa državne uprave i organizacija, sa ciljem razmatranja sprovođenja politika u oblastima u njihovoj nadležnosti</p> <p>-Održavanje kontrolnih i konsultativnih saslušanja od strane Odbora za bezbjednost i odbranu</p> <p>-Formiranje Radne grupe sa zadatkom da pripremi Predlog zakona o finansiranju političkih partija i</p>	2014-15.	<p>*Nadležno radno tijelo Skupštine razmatra izveštaje koje dostavljaju Ministarstvo odbrane, Vojska CG, Agencija za nacionalnu bezbjednost, Uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao i drugi organi i institucije koje se bave poslovima bezbjednosti i odbrane. Takođe, nadležno radno tijelo Skupštine daje mišljenja, predloge i sugestije tokom razmatranja predloga zakona o budžetu, u dijelu koji se odnosi na oblast bezbjednosti i odbrane.</p> <p>**Godišnji plan uključuje plan usklađivanja zakonodavstva sa pravom EU i planom razmatranja izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini.</p>

		Predlog odluke o obrazovanju privremenog odbora za vršenje nadzora nad radom državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne uprave, u pogledu dosljedne primjene zakona u cilju izgrađivanja povjerenja u izborni proces -Donošenje godišnjeg Plana zakonodavnog rada Skupštine**		
3.1.1. Pregovori sa EU				
Aktivnost 1 Praćenje pregovaračkog procesa sa EU	Skupština	-Razmatranje nacrtu pregovaračkih pozicija po poglavljima na sjednicama Odbora za evropske integracije sa matičnim odborima i davanje mišljenja i sugestija, kao i, po potrebi održavanje sjednica radi dobijanja informacija o pripremi pregovaračkih pozicija od pregovaračkih struktura Vlade -Organizovanje tematskih foruma od strane Odbora za evropske integracije u saradnji sa matičnim odborima, po pojedinim pregovaračkim poglavljima	2014-15.	<i>*Tematski forumi će se organizovati u obliku javnih tribina, okruglih stolova, itd, na kojima bi stručna i druga zainteresovana javnost imala priliku da iznese mišljenja i sugestije prije utvrđivanja pregovaračke pozicije i razmatranja od strane Odbora.</i>
3.2. TRANSPARENTNOST I JAČANJE KAPACITETA SKUPŠTINE				
Aktivnost 1 Jačanje otvorenosti i transparentnosti	Skupština	-Nastavak realizacije koncepta „Otvorenog parlamenta“ kroz omogućavanje pristupa javnosti svim relevantnim informacijama o radu parlamenta u odgovarajućem obliku (internet, bilteni, izvještaji o radu, brošure, posjete i sl.) -Realizacija aktivnosti usmjerenih na informisanje i edukaciju mlađe populacije (demokratske radionice, dječji parlament i sl.) -Izrada Parlamentarnog pojmovnika	2014-15.	
Aktivnost 2 Jačanje efikasnosti rada, administrativnih i materijalnih kapaciteta Skupštine Crne Gore	Skupština	-Usvajanje kalendara aktivnosti za prolječno i jesenje zasjedanje -Usvajanje godišnjih planova rada radnih tijela -Priprema stručnog, istraživačkog ili drugog materijala na zahtjev ili na sopstvenu inicijativu u vezi sa pitanjima od značaja za rad Skupštine, uključujući i dimenziju međuparlamentarne saradnje	2014-15.	

IV BEZBJEDNOSNA PITANJA

4.1. REFORMA OBAVJEŠTAJNO-BEZBJEDNOSNOG SEKTORA

<p>Aktivnost 1 Implementacija Akcionog plana za reformu sektora bezbjednosti</p>	<p>Potpr. Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku</p>	<p>Implementacija Zakona o osnovama bezbednosno-obaveštajnog sektora* -Usvajanje i implementacija Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost</p>	<p>2014-15.</p>	<p><i>*Kako je predviđeno ovim Zakonom, osnovano je Vijeće za nacionalnu bezbednost na čelu sa predsjednikom Vlade u čijem sastavu se nalaze mp, mup, mf, mo, mvpei, direktor ANB i predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu. Takođe je osnovan i Operativni biro u čijem sastavu se nalaze: direktor ANB, načelnik Generalštaba Vojske CG, direktori Uprave policije, Uprave carina, Poreske uprave, načelnik Odjeljenja za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove u Ministarstvu odbrane, generalni direktor Direktorata za bezbjednosno zaštitne poslove i nadzor u Ministarstvu unutrašnjih poslova i sekretar Vijeća za nacionalnu bezbjednost.</i></p>
<p>Aktivnost 2 Jačanje kapaciteta Odjeljenja za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove</p>	<p>MO</p>	<p>-Sprovođenje aktivnosti u cilju pune kadrovske popune Odjeljenja za vojno-obavještajne i bezbjednosne poslove -Nastavak usavršavanja i obuke službenika Odjeljenja u saradnji sa NATO i partnerskim državama -Implementacija Zakona o osnovama obavještajno-bezbjednosnog sektora CG u dijelu koji se odnosi na aktivnosti Odjeljenja za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove -Intenziviranje vojno-obavještajne saradnje sa obavještajno bezbjednosnim strukturama NATO, partnerskim NATO državama i državama u regionu -Nastavak saradnje u okviru regionalnih foruma vojno obavještajnih i bezbjednosnih službi u cilju adekvatnog suprotstavljanja regionalnim bezbjednosnim izazovima i prijetnjama -Nastavak aktivnosti na uspostavljanju potpune informatičke bezbjednosti -Sprovođenje ostalih aktivnosti u skladu sa Akcionim planom za reformu sektora bezbjednosti u cilju dostizanja interoperabilnosti u oblasti vojno obavještajnih poslova</p>	<p>2014-15.</p>	

<p>Aktivnost 3 Nastavak reforme Agencije za nacionalnu bezbjednost</p>	<p>ANB</p>	<p>-Usvajanje i implementacija Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost -Implementacija Zakona o osnovama obavještajno-bezbjednosnog sektora CG u dijelu koji se odnosi na aktivnosti ANB -Ispunjavanje obaveza iz Akcionog plana za 2014. u cilju realizacije reformskih aktivnosti ANB u procesu euroatlanstkih integracija -Izrada i ispunjavanje obaveza iz AP za 2015. u cilju realizacije reformskih aktivnosti ANB u procesu euroatlanstkih integracija -Inteziviranje saradnje sa NOS kroz sve modalitete saradnje -Jačanje partnerskih odnosa ANB sa službama država članica NATO u cilju postizanja pune kompatibilnosti -Nastavak aktivne participacije u radu asocijacija obavještajnih i bezbjednosih službi* -Inteziviranje saradnje u okviru regionalnih asocijacija obavještajnih i bezbjednosih službi** -Sprovođenje aktivnosti na planu nadogradnje kapaciteta segmenata ekonomske i sajber bezbjednosti, kroz bilateralnu saradnju sa partnerskim službama NATO država -Sprovođenje edukativnih programa za službenike ANB po standardima implementiranim u službama NATO država</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Cilj: jačanje povjerenja sa službama članicama ovih asocijacija i implementacije standarda usvojenih od strane službi država članica NATO. **Cilj: adekvatno suprotstavljanje regionalnim bezbjednosnim izazovima.</p>
<p>Aktivnost 4 Jačanje normativnog okvira</p>	<p>MO, DZTP</p>	<p>-Usvajanje nove Uredbe o bližim uslovima i načinu sprovođenja fizičkih mjera zaštite tajnih podataka -Usvajanje Uredbe o uslovima i načinu obezbjeđivanja kriptozastite tajnih podataka -Donošenje dopunskih Instrukcija za implementaciju Uredbe o INFOSEC-u -Analiza zakonskog okvira kojim je definisana oblast vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova* -Izmjene i dopune zakonskog okvira kojim je</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Analiza će se odnositi na Zakon o odbrani u dijelu koji se odnosi na oblast vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova. **Izmjene i dopune će se izvršiti u cilju stvaranja dodatnih uslova za preciziranje nadležnosti i ovlašćenja u oblasti vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova.</p>

		definisana oblast vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova**		
Aktivnost 5 Međuresorna saradnja	MO, ANB, DZTP, MUP,UP, PU, UC, USPNFT	-Saradnja u okviru radne grupe za izradu Akcionog plana za reformu sektora bezbjednosti -Saradnja u skladu sa Sporazumom o međusobnoj saradnji ANB i MO – Odjeljenja za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove	2014-15.	
Aktivnost 6 Realizacija Partnerskog cilja za Crnu Goru »Nacionalni program za bezbjednosnu saradnju sa NATO«	DZTP	-Nastavak revizija postojeće nacionalne bezbjednosne politike i pravila u oblastima: bezbjednosti lica, bezbjednosti podataka, INFOSEC-a i fizičke bezbjednosti	2014-15.	
Aktivnost 7 Međunarodna saradnja	Vlada, DZTP	-Nastavak aktivnosti na zaključivanju međudržavnih sporazuma o zaštiti i razmjeni tajnih podataka, prioritarno sa NATO članicama.	2014-15.	
Aktivnost 8 Organizacija i jačanje kapaciteta Direkcije za zaštitu tajnih podataka	DZTP	-Nastavak usavršavanja službenika Direkcije za zaštitu tajnih podataka u saradnji sa članicama NATO i partnerima	2014-15.	
Aktivnost 9 INFOSEC	Vlada, MO, DZTP	-Izgradnja sistema za razmjenu elektronskih tajnih podataka stepena tajnosti "INTERNO" (MONTENEGRO RESTRICTED) za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske CG -Nastavak sa korišćenjem i, po potrebi, proširenje mreže PEM HART stanica za razmjenu NATO RESTRICTED tajnih podataka i sistema MOTOROLA SY 71 za razmjenu NATO SECRET tajnih podataka	2014-15.	
Aktivnost 10 Bezbjednost lica	Organi državne uprave, DZTP	-Uvođenje sistema online brifinga kroz program učenja na daljinu, za lica koja službuju van teritorije CG -Nastavak realizacije programa edukacije državnih službenika i namještenika za rad i postupanje sa tajnim podacima -Redovni brifinzi lica sa NATO sertifikatima*	2014-15.	<i>*Periodično se organizuju brifinzi lica koja posjeduju NATO setifikat.</i>

Aktivnost 11 Fizička bezbjednost	DZTP, MO,VCG, ANB	-Unaprijeđivanje i sprovođenje mjera fizičke bezbjednosti u prostorijama u kojima se rukuje tajnim podacima, u skladu sa NATO standardima -Sprovođenje edukativnih programa u cilju podizanja bezbjednosne kulture	2014-15.	
Aktivnost 12 Administrativna bezbjednost i sistem registara	DZTP, MO	-Nastavak rada na uspostavljanju podregistara tajnih podataka i bezbjednosnih zona za potrebe ministarstava i drugih državnih organa, gdje će se vršiti redovan inspekcijski nadzor nad radom postojećih podregistara - u skladu sa potrebama -Dalje korišćenje i, po potrebi, proširenje mreže zaštićenih kriptografskih sistema za siguran prenos NATO tajnih podataka -Vršenje redovnih unutrašnjih kontrola -Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem Zakona o tajnosti podataka i primjenom međunarodnih ugovora	2014-15.	
4.2. SAJBER BEZBJEDNOST				
Aktivnost 1 Strategija Cyber bezbjednosti	MIDiT, MO i ostali državni organi	-Implementacija „Strategije sajber bezbjednosti 2013-2017“ (usvojena u septembru 2013.)* -Izrada i usvajanje Metodologije izbora kritične informatičke infrastrukture -Izmjena i dopuna određenih pravnih akata i donošenje novih u saradnji sa ekspertima iz NATO, EU, ITU-a i IMPACT-a na osnovu analize zakonskih rješenja	2014-15.	<i>*Vlada je usvojila i Akcioni plan za implementaciju strategije za period 2013-2015. Izrađen je i Elaborat sa jasno definisanim nadležnostima državnih organa u borbi protiv Sajber prijetnji. Crna Gora je u stalnoj komunikaciji sa NOS-om oko rješavanja pitanja informatičke bezbjednosti i donacija.</i>
Aktivnost 2 Koordinacija na nacionalnom nivou	MIDiT, MO ostali državni organi	-Rad Savjeta za informacionu bezbjednost koji koordinira sve aktivnosti vezane za sajber bezbjednost*	2014-15.	<i>*Savjet koordinira aktivnosti u borbi protiv računarskog kriminala, daje smjernice za razvoj lokalnih CIRT timova, donosi godišnje akcione planove, prati aktivnosti na uspostavljanju sistema informatičke zaštite tajnih podataka (INFOSEC), predlaže mjere za usklađivanje zakonodavnog i administrativnog okvira u cilju efikasnije borbe protiv računarskog kriminala. Savjet je formiran na nivou Ministarstva za informaciono društvo i telekomunikacije i u njegovom sastavu su predstavnici MIDT, MUP, MO, MP, Direkcija za zaštitu tajnih podataka, UP i ANB.</i>
Aktivnost 3 Computer Security Incident Response (CSIRC)- CIRT na nacionalnom nivou	MIDiT,MO i ostali državni	-Uspostavljanje CIRT-a (CSIRC) u ostalim državnim organima i njihovo uvezivanje sa nacionalnim CIRT-om (CSIRC)*	2014-15.	<i>*Svi državni organi, pravna lica sa javnim ovlaštenjima i druga pravna i fizička lica koja ostvaruju pristup ili postupaju sa podacima su u procesu određivanja kontakt osoba za saradnju sa</i>

	organi	-Uspostavljanje real-time mehanizama za koordinaciju sa drugim državama u cilju pravovremenog reagovanja		Nacionalnim CIRT-om.
Aktivnost 4 Disaster recovery	MIDiT, MO i ostali državni organi	-Izgradnja kapaciteta Disaster recovery za potrebe državnih organa*	2014-15.	*Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije izvršilo izgradnju lokacije „Disaster Recovery“ za potrebe državnih organa i organa uprave. Državni organi i organi uprave imaju obavezu da dostave zahtjeve MIDiT za smještaj informaciono-komunikacione opreme.
4.3. KONTROLA NAORUŽANJA I BORBA PROTIV TERORIZMA				
4.3.1. Kontrola naoružanja				
Aktivnost 1 Implementacija Strategije za smanjenje lakog i malog naoružanja i prateće strategije - SALW	Nac. komisija za sprovođenj e Strategije za kontrolu naoružanja	-Usvajanje Zakona o oružju* -Sprovođenje dobrovoljne predaje i „legalizacije“ oružja i municije prema novom Zakonu o oružju -Dostavljanje godišnjih izvještaja po obrascima OEBS dokumenta za SALW -Sprovođenje istraživanja o SALW na nacionalnom nivou (saradnja sa OSCE, UNDP, SEESAC, NVO)	2014-15.	*Zakon predviđa mogućnost predaje ili onesposobljavanja svih vrsta oružja u neograničenom vremenskom trajanju bez sankcija za građane, ukoliko prijave radi predaje ili onesposobljavanja oružje prije poduzimanja radnji policije; jasniju kategorizaciju oružja i posebne opreme za vatreno oružje usklađenu sa standardima EU; jasniji način postupanja sa oružjem u posjedu fizičkih i pravnih lica; definisanje Evropske dozvole za vatreno oružje; pojednostavljene procedura nabavljanja, držanja, nošenja i prenošenja vatrene oružja za potrebe bavljenja lovom i sportskim streljaštvom, usklađene sa standardima i praksom EU; izmjenu prekršajnih kaznenih odredbi i usklađivanje sa odredbama Krivičnog zakonika; izmjenu postojećih i unos novih evidencija; legalizacija oružja; definisanje zakonskog osnova za donošenje propisa za sprovođenje zakona, itd.
Aktivnost 2 Prevoz opasnih materija i proizvodnja i promet eksplozivnih materija	MUP, UP, MO, UC, MVPEI	-Inspekcijski nadzor u okviru nadležnosti i ovlaštenja u oblasti zaštite i spašavanja, prevoza opasnih materija, proizvodnje, prometa, nabavke, skladištenja i upotrebe eksplozivnih materija, skladištenja, držanja, prometa, rukovanja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova* -Aktivno praćenje transporta opasnih materija – eksplozivnih materija, otrovnih i radioaktivnih materija** -Vršenje djelatnosti miniranja, prometa eksplozivnih materija -Kontinuirano se vrši izdavanje sertifikata za vozače vozila koja prevoze opasne materije i uvjerenja za lica koja rukuju opasnim materijama	2014-15.	*Usvojen Predlog Zakona o prevozu opasnih materija; Usvojen Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim materijama; Izrađena metodologija–procedura izdavanja odobrenja za nabavku i unutrašnji transport eksploziva za civilnu upotrebu i inicijalnih sredstava. **Urađena je baza podataka o prometu i transportu eksplozivnih materija sa svim potrebnim podacima za područje Crne Gore.

		-Kontinuirano se sprovode aktivnosti na zaštiti od neeksplozivnih ubojnih sredstava		
Aktivnost 3 Kontrola naoružanja	MUP, UP, MO, ME, MVPEI, UC	-Transport i tranzit naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene -Donošenje novog Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i nevojnim ubojnim sredstvima* -Izrada i usvajanje izmjena i dopuna Zakona o kontroli izvoza robe dvostruke namjene -Izrada i usvajanje izmjena i dopuna Uredbe o spoljnoj trgovini sredstvima za posebne namjene** -Kontinuirana kontrola izvoza robe dvostruke namjene u skladu sa važećim Zakonom o kontroli izvoza robe dvostruke namjene -Kontinuirana primjena softvera za praćenje prometa naoružanja i robe dvostruke namjene -Ažuriranje Nacionalne kontrolne liste roba dvostruke namjene i Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme u skladu sa relevantnim direktivama EU -Poštovanje međunarodnih obaveza, naročito sankcija UN, EU, OEBS, međunarodnih sporazuma o neširenju naoružanja -Izdavanje dozvola za uvoz/izvoz/brokering kontrolisane robe u skladu sa kriterijumima EU -Suzbijanje i zloupotreba nezakonitog posjedovanja malog i lakog oružja i municije***	2014-15.	*U cilju daljeg usaglašavanja sa EU standardima ME je, u saradnji sa BAFA institucijom i EU expertima, pripremilo i nacrt novog Zakona o kontroli izvoza roba dvostruke namjene čije je donošenje planirano do kraja 2014. **Izmjene i dopune pomenutih propisa će se realizovati u prva dva kvartala 2015. ***U saradnji sa UNDP-jem, OEBS-om i NVO Centrom za demokratsku tranziciju biće sprovedena kampanja za povraćaj oružja koje građani imaju u posjedu.
Aktivnost 4 Implementacija međunarodnih dokumenata i UN konvencija iz oblasti razoružanja i kontrole oružja	MVPEI, UP, MO	-Razmjena godišnjih informacija (GEMI) i učešće u radu tijela OEBS-a u skladu sa "Bečkim dokumentom 2011" -Izrada i dostavljanje izvještaja OUN iz oblasti kontrole naoružanja u skladu sa relevantnim konvencijama -Prihvatanje 1 evaluacijske inspekcije i 3 inspekcije specifičnog područja od strane zemalja članica OEBS-a u skladu sa "Bečkim dokumentom 2011"* -Sprovođenje 2 aktivne inspekcije u inostranstvu -Nastavak bilateralne saradnje u oblasti kontrole	2014-15.	*Crna Gora je obavezna da prihvati do tri inspekcije godišnje i jednu tzv. evaluacionu inspekciju, kao i da upućuje inspektore u inspekciju vojnih snaga. CG uspješno ispunjava ove obaveze.

		naoružanja sa Danskom, Mađarskom i Njemačkom -U skladu sa Sporazumom o podregionalnoj kontroli naoružanja (SPKN), realizovaće se 1 inspekcija prijavljene lokacije u CG od strane Hrvatske i 3 inspekcije od strane CG u ovim zemljama, kao i redovno učešće u radu Podregionalne konsultativne komisije -Godišnje dostavljanje izvještaja prema UN po obrascu UN-PoA		
Aktivnost 5 Uništavanje viškova naoružanja	UP, MO, MUP	-Sprovođenje aktivnosti na bezbjednom smještaju i uništavanju viškova naoružanja, eksplozivnih sredstava i municije u posjedu UP* -Preventivno uništavanje municije i minsko-eksplozivnih sredstava (ubojnih sredstava-UbS) u organizaciji Vojske Crne Gore (vidi: 5.3.2. akt 3) -Prikupljanje i uništavanje oružja, municije i NUS -Upravljanje zalihama oružja i municije -Pojačanje stepena mjera zaštite objekata u kojima se čuva municija		*Viškovi formacijskog oružja, navedene kategorije skladište se odvojeno u zasebnim skladištima gdje se čuvaju do uništavanja i NUS (neeksplozivna ubojna sredstva), koja se pronadu na teritoriji države. U cilju rješavanja viškova oružja i municije, na nivou MUP-a imenovana je Komisija za popis viška formacijskog oružja i municije u Upravi policije koja je takođe odgovorna za implementaciju programa zamjene starog oružja i municije za novo. Tokom 2013. i 2014. nije bilo uništenja viškova municije, ali je tokom 2012. uništeno je 1.435.032 komada nestabilne municije iz skladišta Ministarstva unutrašnjih poslova. U toku 2013. izvršeno je deaktiviranje 3 improvizovane eksplozivne naprave i uklanjanje i uništavanje jednog formacijskog minsko-eksplozivnog sredstva (ručne bombe). Tim za neeksplozivna ubojna sredstva (NUS) MUP-a je prikupljao NUS sa cjelokupne teritorije CG i u 2013. ukupno je uništeno oko 11.000 kg eksplozivnih sredstava (2012- 8500 kg, 2011- 6600 kg). Uništavanje NUS-a realizovano u 15 (petnaest) navrata.
Aktivnost 6 Implementacija Sporazuma o primjeni zaštitnih mjera MAAE s Crnom Gorom, uključujući Dodatni protokol i Protokol o malim količinama radioaktivnih izvora	MORT, Agencija za zaštitu životne sredine, Skupština	-Izrada X, XI, XII i XIII nacionalnog izvještaja o nuklearnim materijalima i njihovo dostavljanje MAAE shodno Sporazumu i Dodatnom Protokolu	2014-15.	
4.3.2. Borba protiv terorizma				
Aktivnost 1 Unapređivanje interoperativnosti između vojske i posebnih jedinica za borbu protiv terorizma i osposobljavanje za učešće u međunarodnim operacijama	MUP, UP MO	-Osposobljavanje jedinica za učešće u međunarodnim operacijama -Priprema štabnog osoblja za učešće u komandama međunarodnih operacija -Obuka oficira za vojne posmatrače UN -Obuka mornaričkih starješina za učešće u	2014-15.	*U junu 2014. predstavnik MO je u skladu sa Bečkim dokumentom 2011. učestvovao u multinacionalnoj posmatračkoj misiji pod vođstvom SAD na teritoriji Ukrajine. U oktobru ove godine jedan predstavnik MO učestvovaće u posmatračkoj misiji u Ukrajini, pod vođstvom Kanade.

		<p>pomorskim međunarodnim operacijama</p> <ul style="list-style-type: none"> -Učešće na zajedničkim oblicima osposobljavanja između pripadnika Vojske i policije -Učešće pripadnika VCG u posmatračkim misijama u okviru OEBS-a* 		
<p>Aktivnost 2</p> <p>Borba protiv finansiranja terorizma i jačanje mehanizama i sprovođenje aktivnosti na prevenciji terorizma</p>	<p>Sudovi, Tužilaštvo USPNFT, ANB,UP, MO</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Sprovođenje Nacionalnog akcionog plana za sprovođenje rezolucije SB UN 1540 protiv proliferacije oružja za masovno uništenje -Nastavak implementacije relevantnih međunarodnih instrumenata u ovoj oblasti i inteziviranje međunarodnim inicijativima za borbu protiv nuklearnog terorizma -Donošenje Zakona o potvrđivanju konvencije o nuklearnoj sigurnosti* -Nastavak implementacija Akcionog plana Nacionalne komisije za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma** -Saradnja sa nadležnim institucijama u zemlji, regionu i šire u cilju preduzimanja mjera na planu suprostavljanja ekstremizmima i radikalizaciji, koji potencijalno mogu prerasti u terorizam -Sprovođenje mjera krivičnog gonjenja i procesuiranja izvršilaca, saizvršioca, podstrekača, pomagača i/ili drugih lica koje su na bilo koji način povezani s pranjem novca i finansiranjem terorizma -Suzbijanje djelovanja pravnih subjekata povezanih s pranjem novca i finansiranjem terorizma -Saradnja sa Evropskim centrom za kontrolu i prevenciju bolesti ECDC i predstavnicima Evropske komisije vezano za tematiku biološkog udesa -Kontinuirano praćenje implementacije propisa iz oblasti borbe protiv nuklearnog terorizma i širenja oružja za masovno uništenje, kao i obaveza iz pregovaračkog Poglavlja 31 -Nastavak aktivnog sprovođenja odredbi Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti i Zakona o inspekcijskom nadzoru kroz 	<p>2014-15.</p>	<p>*Vlada razmotrila i utvrdila predlog ovog Zakona krajem jula o.g.</p> <p>**Urađena procjena rizika finansiranja terorizma, kao i nova Strategija za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period nakon 2014.</p> <p>***Sprovođenje pomenutih odredbi se vrši s ciljem prevencije nedozvoljenog transporta nuklearnog i radioaktivnog materijala.</p> <p>****Na sastanku, koji se održava svake treće godine, delegacija Crne Gore će predstaviti Drugi nacionalni izvještaj o implementaciji obaveza koje proističu iz zajedničke konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom, koji će Vlada CG usvojiti do početka oktobra 2014.</p>

		<p>organizovane kontrole roba na radioaktivnost i inspekcijski nadzor na osnovu izdatih dozvola za uvoz, izvoz, tranzit i prevoz radioaktivnih materijala***</p> <p>-Nastavak intezivne tehničke saradnje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju</p> <p>-Učešće crnogorske delegacije na Petom preglednom sastanku zajedničke Konvencije o sigurnosti upravljanja istrošenim gorivom i sigurnosti upravljanja radioaktivnim otpadom (11-22. maj 2015.)****</p>		
Aktivnost 3 Osposobljavanje za učešće u međunarodnim operacijama	MO	<p>-Osposobljavanje deklariranih vojnih jedinica za učešće u međunarodnim operacijama</p> <p>-Priprema štabnog osoblja za učešće u komandama međunarodnim operacijama</p> <p>-Obuka oficira za vojne posmatrača UN</p> <p>-Obuka mornaričkih starješina za učešće u pomorskim međunarodnim operacijama</p>	2014-15.	
Aktivnost 4 Razvijanje kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta u borbi protiv terorizma	MUP,UP	<p>-Objedinjavanje službeničkih mjesta kriminalističke policije koja se bave istragama KD terorizma i sa njim povezanih KD u jednu cjelinu</p> <p>-Nabavka opreme</p> <p>-Regrutovanje potrebnog kadra</p>	2014-15.	
Aktivnost 5 Sprovedenje novih programa obuke i usavršavanja u borbi protiv terorizma	MUP, UP, MO, ANB	<p>-Organizovanje edukaciju za prepoznavanje i sprječavanje radikalizacije i ekstremizama koji potencijalno mogu prerasti u terorizam</p> <p>-Obuka kadrova iz oblasti PDZ (protivdiverziona zaštita) i BHZ (biohemijska zaštita)</p> <p>-Sprovedenje obuka službenika kriminalističke policije koji rade na istragama terorizma i sa njim povezanih krivičnih djela</p> <p>-Jačanje kapaciteta intervencijskih jedinica kroz intenziviranje specijalističkih obuka i kroz saradnju i razmjenu iskustava sa renomiranim specijalnim jedinicama regiona i šire</p>	2014-15.	
Aktivnost 6 Procjena opasnosti od terorizma	MUP, UP,MO, ANB	-Izrada prve procjene rizika i analize opasnosti	2014-15.	

Aktivnost 7 Unaprijeđenje mehanizama za praćenje širenja vjerskog radikalizma i ekstremističko djelovanje pojedinaca i grupa u Crnoj Gori	MUP, UP,MO, ANB	-Identifikovanje grupa podložnih uticajima nasilnog radikalizma i ekstremizma -Jačanje koordinacije institucija u otkrivanju i procesuiranju svih lica koja se dovode u vezu sa terorizmom i sa njim povezanim krivičnim djelima	2014-15.	
4.4. UPRAVLJANJE U VANREDNIM SITUACIJAMA				
Aktivnost 1 Unapređenje podrške civilnim institucijama	MUP, MO	-Nastavak izgradnje sposobnosti Vojske za pomoć civilnim institucijama u kriznim situacijama kroz zajedničke vježbe i obuke -Učešće pripadnika MO, VCG i MUP na vježbi "SEESIM 14" u Crnoj Gori, u okviru SEDM inicijative i učešće pripadnika VCG na vježbi "Immediate Response 14" u Sloveniji i Hrvatskoj	2014-15.	<i>Angažovanje 41 pripadnika VCG u okviru privremenog sastava za pružanje pomoći u vanrednoj situaciji izazvanoj poplavama u Srbiji u vremenu od 17. do 24. maja 2014. i 2 pripadnika sa cistjermom za snabdijevanje vodom u periodu od 24. do 31. maja 2014. Upućivanje finansijske i materijalne pomoći iz VCG za pomoć ugroženom stanovništvu u Srbiji i Bosni i Hercegovini.</i>
Aktivnost 2 Unapređenje elektronskih komunikacionih usluga u vanrednim situacijama	Vlada, MIDT, MUP i Operatori	-Donošenje podzakonskih akata vezanih za vanredne situacije i pozive u hitnim slučajevima na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama -Nastavak obezbjeđivanja integriteta javne elektronske komunikacione mreže i korišćenje elektronskih komunikacionih usluga u slučajevima većeg ispada mreže, ratnog i vanrednog stanja, elementarnih nepogoda, kao i drugih vanrednih situacija -Harmonizacija jedinstvenog evropskog broja za pozive u hitnim slučajevima „112“ -Izrada Godišnjih kriznih planova operatora za postupanje u vanrednim situacijama	2014-15.	
Aktivnost 3 Unapređenje sistema zaštite i spašavanja	MUP, MO	-Organizovanje i izvođenje međunarodne vježbe shodno scenariju zemljotresa, uz učešće timova iz devet država (naziv vježbe IPA MNE QUAKE 2014) -Uspostavljanje Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa -Stavljanje u punu funkciju operativno-komunikacionog centra 112 -Usvajanje izmjena i dopuna Zakona o zaštiti i spašavanju -Organizovanje i izvođenje vježbe povodom proslave Dana zaštite i spašavanja	2014-15.	<i>*Cilj ovog projekta je povezivanje državnih operativno komunikacionih centara 112 zbog efikasnije prekogranične saradnje, zahtjeva za pomoć, razmjene podataka o prekograničnom incidentu, efikasnijoj organizaciji operativnih jedinica, itd. Takođe, ovim projektom se uvezuju sve jedinice sistema zaštite i spašavanja u jedinstveni sistem za komunikaciju, koordinaciju i razmjenu podataka. **Crna Gora je na konferenciji u Rimu krajem septembra potpisala Sporazum sa EU o učešću u Mehanizmu za civilnu zaštitu EU.</i>

		<p>-Aktivno učešće službenika Direktorata za vanredne situacije u realizaciji aktivnosti u okviru IPA programa u oblasti civilne zaštite za zemlje kandidate i potencijalne kandidate (terenske i štabne vježbe, seminari, radionice, kursevi, itd.)</p> <p>-Implementacija Memoranduma o razumijevanju između CG i EU-Mehanizam za civilnu zaštitu Unije**</p> <p>-Aktivno učešće u realizaciji aktivnosti u okviru DPPI SEE</p> <p>-Učestvovanje u radu Grupe za civilnu zaštitu (Civil Protection Group (CPG)) u okviru Komiteta za civilno planiranje u vanrednim situacijama (CEPC) NATO</p> <p>-Učešće na plenarnim sastancima u okviru NATO Komiteta za civilno planiranje u vanrednim situacijama -CEPC</p> <p>-Realizacija projekta pod nazivom „Procjena ugroženosti za najranjiviju djecu“ u saradnji sa kancelarijom UNICEF-a u Crnoj Gori</p> <p>-Nastavak realizacije projekta „Poboljšanje kapaciteta na polju pronalaženja, transporta i uništavanja NUS-a“, u okviru NATO programa „Nauka za mir i bezbjednost“ (vidi: 1.1.1. akt 3)</p> <p>-Aplikacija za NICS (Next Generation Incident Command System) projekat u okviru NATO SPS programa(vidi: 1.1.1. akt 3)*</p>		
--	--	---	--	--

V VOJNO-ODBRAMBENA PITANJA

5.1. ODBRAMBENA POLITIKA

Aktivnost 1 Reforma i razvoj sistema odbrane	MO	<p>-Reorganizacija Vojske Crne Gore i Ministarstva odbrane u skladu sa smjernicama SPO*</p> <p>-Rješavanje viškova NVO (vidi 5.3.2)</p> <p>-Nastavak realizacije projekta „Building integrity“</p> <p>-Usvajanje Plana integriteta (oktobar 2014) i implementacije Plana integriteta u MO/VCG**</p>	2014-15.	<p>*Do kraja 2014. implementiraće se nova organizacijsko-formacijska struktura VCG koja podrazumijeva prelazak sa brigadne na bataljonsku strukturu.</p> <p>**Bice formirana Radna grupa za nadzor i praćenje implementacije Plana integriteta u MO/VCG</p>
Aktivnost 2	MO	-Nastavak saradnje sa partnerima, zemljama		

Jačanje regionalne odbrambene saradnje		regiona i međunarodnim organizacijama -Učešće ministra odbrane na sastancima kao i predstavnika MO na aktivnostima u okviru regionalnih inicijativa -Međusobne posjete ministara odbrane i načelnika Generalštabova država regiona -Realizacija aktivnosti po Godišnjim planovima bilateralne saradnje	2014-15.	
5.2. PLANOVI ODBRANE				
Aktivnost 1 Razvojno planiranje odbrane	MO	-Implementacija Strategijskog pregleda odbrane -Izrada Dugoročnog plana razvoja odbrane - DPR	2014-15.	Smjernice za izradu DPR obezbjedio Strategijski pregled odbrane, koji je Vlada donijela 04.07.2013.
Aktivnost 2 Implementacija PARP i Partnerskih ciljeva	MO	-Realizacija i praćenje IV paketa Partnerskih ciljeva* -Izrada Informacije o implementaciji IV paketa PC -Izrada PARP odgovora 2015.	2014-15.	*Četvrti paket sadrži 48 partnerskih ciljeva.
Aktivnost 3 Unapređenje sistema nadzora i kontrole vazdušnog prostora	MO	-Nalaženje optimalnog modela integrisanog sistema nadzora i kontrole vazdušnog prostora kroz regionalnu saradnju (BRAAD inicijativa) -Implementacija NATO programa „ASDE“ za razmjenu podataka o situaciji u vazdušnom prostoru između NATO i partnerskih zemalja*	2014-15.	*MoU između SHAPE NATO, MORH i MO CG o implementaciji programa „ASDE“ potpisan u februaru 2014. Izvršena rekonstrukcija budućeg Vazduhoplovnog operativnog centra Vojske Crne Gore. Mo Crne Gore nabavilo svu potrebnu informaciono-komunikacionu opremu. Planirano da NATO izvrši sertifikaciju opreme do kraja 2014., a da program počne sa radom tokom 2015.
5.3. UPRAVLJANJE ODBRANOM				
Aktivnost 1 Pravni aranžmani za učešće u kolektivnoj odbrani (vidi: 5.2)	MO	-Nastavak Analiza ustavnih odredbi i sistemskih propisa u oblasti odbrane -Predlaganje donošenja novih i izmjena i dopuna postojećih pravnih propisa radi otklanjanja prepreka za učešće Crne Gore u kolektivnoj odbrane	2014-15.	
5.3.1. Unapređenje kadrovskog potencijala				
Aktivnost 1 Obrazovanje i usavršavanje vojnog osoblja	MO	-Nastavak obrazovanja kadeta u inostranim VA* -Komandno štabno, generalštabno, podoficirsko i ostala usavršavanja vojnog osoblja** -Nastavak izučavanja stranih jezika***	2014-15.	*Trenutno se 28 kadeta školuje u inostranstvim vojnim akademijama: 1 kadet u Srbiji, 10 kadeta u Grčkoj; 12 kadeta u Makedoniji, 2 kadeta u SAD, 2 kadeta se obrazuju u Pomorskoj akademiji u Italiji. i 1 kadet u Hrvatskoj. Do septembra 2014. devet kadeta je završilo obrazovanje na inostranim vojnim akademijama u Grčkoj i Makedoniji. **U izvještajnom periodu: 8 oficira je pohađalo komandno-štabno usavršavanje, od čega je 4 završilo isto (SAD i Hrvatska). Generalštabna usavršavanja 3 oficira su završila (SAD, Njemačka i Hrvatska). 8. oficira je pohađalo specijalizacije (Vojno medicinska

				<p>akademija, za rod veze, inženjerije, artiljerije, pješadije), od čega su šest završila (Srbija, Grčka). Podoficirska usavršavanja je pohađalo četiri podoficira i vojnika po ugovoru, od čega su tri završila (Hrvatska i SAD).</p> <p>***Obuku iz engleskog jezika u VCG vrše referenti za engleski jezik u VCG, u Centru za obuku. Obuka iz jezika je takođe povjerena Institutu za strane jezike Univerziteta CG (kroz PELT projekat, sredstva obezbijedjena od strane MO VB i Holandije – 120 zaposlenih, u izvještajnom periodu pohađalo obuke iz engleskog jezika), Upravi za kadrove (17 lica u izvještajnom periodu pohađalo kurseve engleskog i italijanskog jezika), Francuskom institutu (bilateralna saradnja sa Fransuckom) i školom Double L (kursevi za pripadnike VCG). Počev od septembra, a zahvaljujući saradnji sa MO Italije i Francuske, organizovaće se kursevi italijanskog i francuskog jezika za zaposlene u MO i VCG. Na osnovu bilateralne saradnje sa partnerskim i zemljama regiona (obuku iz engleskog jezika u izvještajnom periodu pohađalo je 11 zaposlenih u MO i VCG, osam oficira, dva podoficira i 1 državni službenik).</p>
Aktivnost 2 Usavršavanje državnih službenika i namještenika	MO	-Dalje usavršavanje državnih službenika i namještenika u zemlji* i inostranstvu **	2014-15.	<p>*Na osnovu Programa stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika koje svake godine donosi Uprava za kadrove, kao centralni organ za upravljanje kadrovima u državnoj upravi CG).</p> <p>**Sprovodi se na osnovu bilateralnih sporazuma sa partnerskim zemljama.</p>
Aktivnost 3 Opremanje i obuka deklariranih jedinica po OCC konceptu	MO	-Obuka i ocjenjivanje deklariranih jedinica*	2014-15.	*Četa Pješadijskog bataljona na nivou NEL-2 u 2014. Obuka i ocjenjivanje ostalih deklariranih snaga na nivou SEL-1 u 2014.
Aktivnost 4 Nastavak Vojno-vojne saradnje sa partnerskim zemljama	MO	-Nastavak Saradnje sa partnerima i NATO u skladu sa planovima bilateralne saradnje	2014-15.	
Aktivnost 5 Učešće na zajedničkim vježbama u zemlji i inostranstvu	MO	<p>„LOGEX 15“</p> <p>„Agean Seal 14“, „Naias 14“, „Tunderbolt 14“, „Niriis 14“ u Grckoj</p> <p>„ADRIAN POOL 15“</p> <p>„ADRION CAX i LIVEX 2015“</p> <p>„ADRIATIC STRIKE 15“</p> <p>„SYBER ENDEAVOR 15“</p> <p>„DOLPHIN 15“</p> <p>„OCC E&F – SEL1 – 2015“</p> <p>„B9 CJSE 2015</p> <p>„Immediate Response 15“</p>	2014-15.	

		<p>„Capable logisticians 15“</p> <p>„Adriatic strike 15“ u Sloveniji</p> <p>„Harpun 15“ u Hrvatskoj</p>		
<p>Aktivnost 6</p> <p>Učešće na kursovima u inostranstvu sa težištem na kursovima u regionalnim centrima zemalja okruženja</p>	<p>MO</p> <p>(GŠ J-5)</p>	<p>-Nastavak obuke pripadnika plb/BrKoV u Austriji,-</p> <p>-Kursevi za pripadnike NHB voda (vod za borbu protiv nuklearnog, biološkog, hemijskog oružija) u Kruševcu</p> <p>-Realizacija artiljerijskih gađanja u regionu</p> <p>-Nastavak obuke vojnih policajaca u Hrvatskoj i Sloveniji</p> <p>-Padobranski kurs u Srbiji</p> <p>-Kurs probnih pilota u Srbiji</p> <p>-Kurs za padobrance u Srbiji</p> <p>-Obuka podvodnih deminera u Sloveniji</p> <p>-Obuka deminera u Bosni i Hercegovini</p> <p>-Realizacija kurseva od strane mobilnih trening timova partnerskih zemalja u Crnoj Gori</p>	<p>2014-15.</p>	
<p>Aktivnost 7</p> <p>Obezbeđenje objekata, materijalnih sredstava i ljudstva</p>	<p>MO</p> <p>(GŠ J-3/7)</p>	<p>-Ugovorom o djelu obezbeđuje se 10 objekata Čuvarskom i prijavnom službom obezbeđuju se 32 objekta od čega je 11 neperspektivno</p>	<p>2014-15.</p>	<p>Predviđena sredstva 220.000 €* *Izdvajanja za obezbeđenje neperspektivnih objekata</p>
5.3.2. Oslobođanje od nepotrebne vojne infrastrukture i viška naoružanja				
<p>Aktivnost 1</p> <p>Rješavanje viškova infrastrukturnih objekata koji su na korištenju MO</p>	<p>MO</p>	<p>-Viškovi vojnih objekata i zemljišta valorizuje se prodajom, predajom na korišćenje drugim državnim organima ili se daju u dugoročan zakup (turistička valorizacija)</p>	<p>2014-15.</p>	<p><i>Od ukupno 232 bivše lokacije koje su u vlasništvu države, MO i VCG imaju na korišćenje i čuvanje 66 lokacija (potrebne su joj 23 lokacije). Ostale lokacije su date Savjetu za Privatizaciju za prodaju (20), lokalnim samoupravama, MUP-u i drugim državnim organima na korištenje.</i></p>
<p>Aktivnost 2</p> <p>Rješavanje viškova pokretnih stvari i opreme</p>	<p>MO</p>	<p>-Prodaja viška plovnih objekata*</p> <p>-Prodaja viškova naoružanja i vojne opreme**</p> <p>-Prodaja viškova i zastarjelih vojnih motornih vozila***</p> <p>-Rješavanje viška vazduhoplova u Vazduhoplovstvu Vojske Crne Gore, donošenje Odluke Vlade Crne Gore o oglašavanju suvišnim</p> <p>-Prodaja ostalih sredstva (rezervni djelovi, sklopovi, intendantska sredstva i dr.)</p>	<p>2014-15.</p>	<p><i>*U toku 2014. izvršena je prodaja jednog plovnog objekta gdje je ostvaren prihod 2.458.050,00 \$.</i></p> <p><i>**U toku 2014. izvršene su 2 povjerljive prodaje viškova naoružanja i vojne opreme. Prodato je 7,79 tona municije, 468 komada naoružanja i drugih borbenih sredstava, jedan brod i 25 stavki radioničke opreme za održavanje torpednog i morskog naoružanja, po ukupnoj cijeni 3.142.770,00 USD.</i></p> <p><i>***U toku 2014. izvršena je prodaja 614 suvišnih motornih vozila. Sva vozila su prodana kao otpadna i očekivani prihod do kraja novembra 2014. je 350.000,00 €. Do kraja septembra 2014, prihodovano je ukupno 3, 25 mil eura od prodaje viškova vojne opreme odnosno oko 50 odsto planiranih sredstava (6, 6 mil eura).</i></p>

<p>Aktivnost 3 Rješavanje viška naoružanja i vojne opreme</p>	<p>MO</p>	<p>-Preventivno uništavanje municije i minsko-eksplozivnih sredstava (ubojnih sredstava-UbS) u organizaciji Vojske Crne Gore</p>	<p>2014-15.</p>	<p>Predviđena sredstva 150.000€</p>	<p>Na ovaj način uništava se municija za čiji barut je laboratorijskim ispitivanjem utvrđeno da je postao nestabilan, kao i druga kritična ubojna sredstva. U toku 2014. godine u sopstvenoj režiji uništeno je 128,37 tona ubojnih sredstava. Troškovi uništenja su iznosili 75.922,00 €.</p>
		<p>-Nastavak uništavanja naoružanja i UbS kroz programe za uništavanje. -Realizacija I faze uništenja municije preko NATO Trust fond * -Realizacija III2 faze MONDEM programa *** --Realizacija uništenja municije 205,40 t (municija do 20 mm) **** --Realizacija uništenja trupova torpeda i protiv-brodskih raketa 287,86 t. *****</p>	<p>**Za uništenje viškova ubojnih sredstava predviđeno je 403,57 tona i sanacija zarušenog potkopa u skladištu Petrovići. Uništenje po ovom programu trebalo bi da počne u 2014. ***Kroz III2 fazu u 2014. uništeno je 61,41 tona viškova ubojnih sredstava. Ukupno potrošena finansijska sredstva su 111.231,33 €, od čega je UNDP i OSCE platili 85.116,92 € a 26.114,41 € je učešće MO CG kroz vrijednost sekundarnih sirovina. U toku je procedura za uništenje po III3 fazi za koju je UNDP i OSCE obezbijedili 107.000,00 €. Do sada je po MONDEM programu ukupno uništeno 1.450,95 tona. ****U toku je tenderska procedura oko izbora najpovoljnijeg ponuđača, *****U toku je tenderska procedura oko izbora najpovoljnijeg ponuđača. U skladištima Vojske CG smješteno je 4.591,73 tona ubojnih sredstava, od čega su viškovi 3.190,71 tona. Takođe, u skladištima VCG postoji 29.325 komada naoružanja i drugih borbenih sredstava, od čega su viškovi 16.094 komada. U okviru postojećih viškova 1.270,23 tone UbS i 2.506 komada naoružanja i drugih borbenih sredstava je prodato, a nije preuzeto. Sva sredstva koja se ne preuzmu u ugovorenom roku biće dodata na neki od programa za uništavanje.</p>		
<p>5.3.3. Opremanje i modernizacija Vojske Crne Gore</p>					
<p>Aktivnost 1 Nabavka novih sredstava i opreme</p>	<p>MO</p>	<p>-Opremanje operativnog centra u vazduhoplovstvu i realizacija projekta „ASDE“ -Sprovedene tenderskog postupka nabavke višenamjenskih helikoptera na osnovu Odluke Vlade Crne Gore** -Oprema za deklarisanu snagu i implementaciju partnerskih ciljeva*** -Oprema za EOD tim -Oprema za nadzor mora II faza</p>	<p>2014-15.</p>	<p>90.000 € 1.000.000 € 237.000 € 60.000 €</p>	<p>*U toku 2014. ugovorena je isporuka opreme u iznosu od 56.000,00€. Ekspertski tim iz nCIA obišao je VOC i sagledao stepen priprema za implementaciju projekta. Izrađen je dinamički plan nastavka implementacije projekta. Planiran početak rada tokom 2015. **Prema urađenoj studiji biće nabavljena dva srednja višenamjenska helikoptera. U 2014 izvršeno je ugovaranje opreme deklariranih pješadijskih četa sa sredstvima za dejstvo u noćnim uslovima, opremanje deklarisanog tima Vojne policije, opreme za EOD tima, oprema za deklariranih jedinica sa CBRN opremom, oprema deklariranih jedinica sa medicinskom opremom. Isporuca opreme će biti realizovana tokom 2015.</p>

					***Opto-elektronska sredstva za dejstvo u noćnim uslovima, optički instrumenti za deklarisanu snagu, inženjersko-izviđačka sredstva, sanitetska sredstva za podizanje stepena zaštite, oprema za detekciju eksploziva, oprema za detekciju biološkog i hemijskog oružja, zaštitna balistička oprema.
Aktivnost 2 Unapređenje komunikacionog sistema	MO	-Modernizacija informaciono - komunikacione infrastrukture -Opremanje jedinica VCG taktičkim radio uređajima i sistemima -Opremanje jedinica VCG profesionalnim komercijalnim radio uređajima -Unapređenje zaštite informaciono-komunikacionih sistema -Opremanje VVCG sa taktičkim radio uređajima za komunikaciju »zemlja-vazduh«. -Nastavak opremanja MVCG sa uređajima i sistemima za komunikaciju »kopno-more«	2014-15.	150.000 € 650.000€ 140.000 € 200.000 € 200.000 € 60.000€	
Aktivnost 3 Poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta	MO	-Rekonstrukcija objekata u Pljevljima (KN-15 u kasarni "V.K.Volođa"-komanda bataljona i KN-5 u Židovićima –magacin municije); -Rekonstrukcija objekta KN-6 u kasarni u Kolašinu (Komanda kasarne); -Izgradnja objekta na stacionarnom čvorištu veze "Lovčen" Cetinje; -Rrekonstrukcija objekta kuhinje i trpezarije u kasarni u Danilovgradu; - Rekonstrukcija šest magacina za smještaj municije u skladištu "Brezovik" u Nikšiću*; - Rekonstrukcija trafostanica na teritoriji; - Rekonstrukcija vodotornja na vojnom aerodromu u Golubovcima (uređaj za napajanje kompleksa sa vodom); -Rekonstrukcija objekata i instalacija na stacionarnim čvorištima veze Bjelasica i Durmitor; -Rekonstrukcija objekta KN-7 u kasarni u Danilovgradu	2014-15.	300.000 € 65.000 € 300.000 € 350.000 € 600.000 € 200.000 € 170.000 € 60.000 € 100.000 €	*Rekonstrukcija šest objekata-magacini za skladištenje municije realizuje se u saradnji sa UNDP(300.000 €) i Vladom SR Njemačke (300.000 €).

Aktivnost 4 Održavanje-podizanje nivoa tehničke ispravnosti naoružanja i tehnike	MO	-Servisiranje i remont plovnih objekata Mornarice	2014-15.	1.200.000€*	<i>*Iznos od 1 milion eura planiran je za remont i rekonstrukciju 2 broda (raketne topovnjače) koji će biti uvedeni u operativnu upotrebu. Za redovno održavanje plovnih objekata predviđeno je 200.000 eura</i>
		-Servisiranje i remont tehničkih sredstava KoV		327.000 €	
		-Remont komponenti vazduhoplova		250.000 €	
		-C2 pregled helikoptera "Gazelle" - Nabavka rezervnih djelova za helikoptere HO42		150.000 € 200.000 €	
5.4. RESURSI					
Aktivnost 1 Finansiranje odbrane u skladu sa finansijskim mogućnostima države, prioritetima ekonomske i fiskalne politike Vlade i odbrambenim programima za naredno razdoblje	MO, MF	-Povećanje budžetskih izdataka za odbranu na nivou od 1,2% BDP*	2015.	Projektovana sredstva 43.22 mil.€	<i>*Planirana sredstva uključuju tekući budžet i sredstva iz prihoda. U ova izdvajanja nisu uključene vojne penzije.</i>
Aktivnost 2 Poboljšanje strukture odbrambenog budžeta u korist opremanja i modernizacije	MO, MF	-Povećanje učešća izdataka za opremanje i modernizaciju	2015.	Do 15 % Odbrambenog budžeta	
5.5. MIROVNE MISIJE					
Aktivnost 1 Doprinos Crne Gore operacijama NATO – učešće u ISAF misiji	Vlada, MO, VCG	-Nastavak angažovanja X kontingenta Vojske Crne Gore u misiju ISAF -Angažovanje pripadnika VCG u misiji „Resolute Support“	2014-15.	<i>Predviđena sredstva 1.350.000 € ili 3% odbrambenog budžeta.</i>	
Aktivnost 2 Doprinos Crne Gore operacijama EU učešće u operaciji EU „NAVFOR“ ATALANTA	Vlada, MO, VCG	-Nastavak obuke i angažovanje pripadnika VCG u operaciji EU NAVFOR ATALANTA*	2014-15.	<i>*Rotacija se vrši šestomjesečno na grčkim i italijanskim ratnim brodovima. Nastavak angazovanja 1 pripadnika Vojske CG u OHQ ATALANTA u Nortvudu. Crna Gora učestvuje sa do 3 pripadnika u operaciji. Predviđena sredstva 102.000 €.</i>	
Aktivnost 3 Doprinos Crne Gore operacijama UN – učešće u UNMIL misiji	Vlada, MO, VCG	-Nastavak obuke i angažovanje pripadnika VCG u mirovnu misiju UNMIL, Liberija	2014-15.		
Aktivnost 4 Doprinos Crne Gore misijama i operacijama EU u Maliju i Centralnoafričkoj	Vlada, MO, VCG	-Angažovanje pripadnika VCG u međunarodnoj misiji EU u Maliju (EUTM) *	2014-15.	<i>Trenutno se u misiji nalazi 1 oficir VCG.</i>	
Aktivnost 5 Doprinos Crne Gore operacijama UN - učešće u mirovnoj misiji UN na Kipru (UNFICYP)	UP	-Upućivanje policijskih službenika u mirovnu misiju UN na Kipru	2014-15.	<i>Uprava policije sprovodi dinamički plan (priprema, osposobljavanje i upućivanje policijskih službenika za upućivanje u mirovne misije) u okviru realizacije Partnerskog cilja »Stabilizacija i rekonstrukcija-specijalističke sposobnosti«. U mirovnoj misiji UN na Kipru-UNFICYP angažovana su 4 policijska službenika na period od jedne godine. Planirane rotacije su: 1 službenik u decembru 2014. i 3 službenika u martu 2015.</i>	

				<i>Trenutno su pripreme za upućivanje službenika Policije na obuku u regionalne centre u Sloveniji, BiH i Hrvatskoj.</i>
Aktivnost 6 Dalje unapređenje implementacije partnerskog cilja „Stabilizacija i rekonstrukcija–interresorna saradnja”	MVPEI, UP	-Razmjena iskustava u cilju definisanja neophodnih nacionalnih procedura za upućivanje civila u mirovne misije -Uređenje legislative -Identifikovanje i obuka civilnih eksperata	2014-15.	
VI EKONOMSKA PITANJA				
6.1. Cilj Ekonomski razvoj	Vlada, MF, ME,			
Aktivnost 1 Ostvarivanje glavnih ciljeva i usmjerenja u skladu sa smjericama makroekonomske i fiskalne politike za period 2013-2016.	MF	-Nastavak procesa fiskalne konsolidacije u cilju smanjenja deficita i nivoa javnog duga -Nastavak implementacije mjera usmjerenih na rast javnih prihoda prvenstveno kroz smanjenje nivoa sive ekonomije, smanjenje poreskih potraživanja, snaženje poreske discipline i unaprjeđenje poreskog sistema -Sprovođenje mjera u cilju daljeg smanjenja neproduktivne javne potrošnje* -Nastavak sprovođenja strukturnih reformi i unaprjeđenja poslovnog ambijenta -Implementacija Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, kroz striktno poštovanje fiskalnih pravila i limita potrošnje** -Usvajanje Zakona o budžetu CG za 2015. u skladu sa odredbama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti -Izdavanje državnih garancija samo za infrastrukturne projekte koji su u funkciji ekonomskog razvoja zemlje -Unaprjeđenje regulatornog okvira za razvoj biznisa i nove investicije -Usklađivanje javnih finansija sa pravnom tekovinom EU	2014-15.	<i>*Za postizanje navedenog cilja u posmatranom periodu očekuje se implementacija seta mjera koje se odnose na: uređenje sistema zarada u javnom sektoru, pronalaženje modela za veći nivo održivosti penzijskog sistema, racionalizaciju javnih nabavki, dodatnih poreskih opterećenja na imovinu koja nije stavljena u funkciju, nelegalno izgrađene objekte, oštrije kaznene mjere za poreske i carinske prekršioce i dr. **Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisana su sljedeća fiskalna pravila: -gornji limit budžetskog deficita ne smije biti veći od 3% BDP-a; -nivo javnog duga ne smije biti veći od 60% BDP-a. ***** Shodno ažuriranim Projekcijama makroekonomskih i fiskalnih pokazatelja za period 2014 – 2018. godine, predviđaju se sljedeća kretanja osnovnih makroekonomskih pokazatelja u 2015. godini: -nominalni BDP u mil.€ 3.556; -nominalni rast BDP-a od 4,5%; -realni rast BDP-a od 3,5%; -inflacija (na kraju godine) od 1,0%;</i>
Aktivnost 2	ME	-Nastavak pregovora o liberalizaciji trgovine	2014-15.	<i>*U Skoplju je 9. jula održan prvi sastanak Pregovaračke grupe za</i>

Dalja liberalizacija trgovine		<ul style="list-style-type: none"> uslugama i zaključivanje Protokola o trgovini uslugama između CEFTA 2006 potpisnica* -Primjena Pan-Euro-Med pravila o porijeklu** -Kontinuirana primjena notifikacije šema državne pomoći CEFTA potpisnica -Kontinuirano sprovođenje Sporazuma o slobodnoj trgovini sa EFTA zemljama -Kontinuirani rad na ispunjavanju obaveza koje proističu iz članstva CG u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji -Primjena Sporazuma o slobodnoj trgovini sa Turskom -Kontinuirano sprovođenje Protokola kojim se mijenja i dopunjuje Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica i Crne Gore**** 		<p>pregovore o liberalizaciji trgovine uslugama i zaključivanje Protokola o trgovini uslugama između CEFTA 2006 potpisnica.</p> <p>**CEFTA Potpisnice su u novembru 2013. usvojile Protokol, kao sastavni dio CEFTA 2006 Sporazuma, koji ovaj Sporazum povezuje sa PEM Konvencijom. U međusobnoj trgovini CEFTA zemalja koje su ratifikovale PEM Konvenciju primjenjivaće se Pan-Euro-Med pravila o porijeklu proizvoda. U Crnoj Gori ovaj Protokol stupio je na snagu 11. jula 2014.</p> <p>***U skladu s Ugovorom o pristupanju Hrvatske Evropskoj uniji, dalji trgovinski odnosi Hrvatske s Crnom Gorom biće regulisani Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju (SSP). S tim u vezi, Crna Gora i Evropska komisija potpisaće Protokol kojim će se izmijeniti SSP uzimajući u obzir članstvo Hrvatske u Evropskoj uniji.</p> <p>U toku su FTA pregovori s članicama Carinske unije (Ruska Federacija, Bjelorusija i Kazahstan).</p>
Aktivnost 3 Jačanje stranih direktnih investicija	ME	<ul style="list-style-type: none"> -Kontinuirana implementacija Zakona o stranim investicijama* -Kontinuirano ažuriranje Vodiča za investiciona ulaganja u Crnoj Gori -Nastavak rada na promociji stranih investicija -Izrada novog Zakonskog okvira za privlačenje stranih investitora** 	2014-15.	<p>*Vlada CG je krajem juna 2013. utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o stranim investicijama. Predlog zakona nalazi se u skupštinskoj proceduri.</p> <p>**Ministarstvo ekonomije je u saradnji sa Programom za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP) pristupilo realizaciji Programa jačanja kapaciteta lokalnih samouprava u upravljanju i promociji biznis zona. Jedan od ciljeva projekta je izrada novog zakonskog okvira koji će imati za cilj kreiranje poslovnog ambijenta koji će privući nove investitore i omogućiti im olakšano poslovanje.</p>
Aktivnost 4 Nastavak procesa privatizacije	ME, Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte	-Dalji proces privatizacije preduzeća u skladu sa Odlukom o Planu privatizacije za 2014.*	2014-15.	*Planom privatizacije utvrđeni su ciljevi i metodi privatizacije sa spiskom društava i procentom akcijskog kapitala za privatizaciju, te uslovima i rokovima za njihovu realizaciju, lokaliteti koji će se turistički valorizovati i socijalni aspekti privatizacije. Plan privatizacije biće realizovan na bazi tenderske prodaje akcijskog kapitala i kroz primjenu modela privatno-javnog partnerstva u jednom broju privrednih društava ⁸ .

⁸ Metodom tenderske prodaje privatizovaće se: "Jadransko brodogradilište", "Novi duvanski kombinat", „Montecargo“, „Montenegro airlines“, HTP „Budvanska rivijera“, HTP „Ulcinjska rivijera“, „Institut crne metalurgije“, Fabrika elektroda - Plužine, "Poliex" - Berane, Institut "Dr Simo Milošević" - Igalo, „Marina“ - Bar, "Montenegro Defence Industry" - Podgorica i Hotel "Park-Bijela. Projekti koji će biti realizovani modelom privatno-javnog partnerstva su: Ostrvo "Lastavica" sa tvrđavom „Mamula“, VTK "Mediteran" - Žabljak, Lokalitet između Njivica i ušća Sutorine, Vojno-turistički kompleks "Bigovo"-Trašte, Turistički kompleks Ecolodge - Vranjina, Velika plaža, Ada Bojana, Kamp Neptun - HTP "Ulcinjska rivijera", NTC "Marina" - Kotor, Uvala Masline "Utjeha" za rt Odrač u Baru, Vojno-turistički kompleks "Valdanos", Vojno-turistički kompleks "Ostrvo cvijeća" i zemljište Prevlaka, Kasarna "Gornji klinci" - Herceg Novi, Lalovina - komanda PKL Herceg Novi, Motel Šas sa Vladimir ekonomijom – Ulcinj, Lokalitet "Donja Arza" - Herceg Novi, Pošta Crne Gore, Skijalište "Savin kuk" i zemljišta nekadašnje kasarne "Radoje Dakić" na Žabljaku.

<p>Aktivnost 5 Dalji razvoj malih i srednjih preduzeća</p>	<p>ME, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća Investiciono razvojni fond</p>	<p>-Nastavak implementacije projekta razvoja biznis zona u manje razvijenim opštinama CG u okviru kojih će se podstaći razvoj mikro i malih preduzeća⁹ -Dalja implementacija mjera Strategije razvoja malih i srednjih preduzeća 2011-2015: -izrada Godišnjeg izvještaja o implementaciji aktivnosti definisanih usvojenim Akcionim planom za 2014. -izrada nove Strategije za razvoj MSP 2015-2020. -Dalja implementacija mjera Strategije podsticanja konkurentnosti na mikro nivou 2011-2015: -izrada godišnjeg izvještaja o realizaciji aktivnosti definisanih u usvojenom Akcionom planu za 2014. -Realizacija projekta Jačanje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća u CG kroz razvoj klastera, 2014-2016.* -Realizacija državne pomoći kroz Program podsticanja razvoja klastera u CG do kraja 2016.** -Realizacija državne pomoći kroz Program povećanja regionalne i lokalne konkurentnosti kroz usaglašavanje sa zahtjevima međunarodnih standarda poslovanja za period 2014-2016.*** -Pružanja informativne podrške preduzećima koja su izvozno orijentisana ili bi željela da započnu sa izvozom kroz usluge Tržišno informativnog servisa -Izrada Strategije za razvoj ženskog preduzetništva i Akcionog plana za njenu implementaciju**** -Izrada Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2018.***** -Realizacija projekta „Internacionalizacija mentoring sistema u malim i srednjim preduzećima u CG*****</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Projekat se finansira iz IPA fondova (IPA 2011), a implementira ga UNIDO. Cilj projekta je unapređenje kapaciteta i edukacije relevantnih institucija i privrednih subjekata (tehnička podrška). **Realizacijom Programa podržavaju se provredni subjekti udruženi u klustere kroz refundaciju troškova nabavke proizvodne opreme kojom se rješavaju „uska grla“ u proizvodnji. ***Programom se podržavaju mala i srednja preduzeća u smislu refundacije troškova akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i refundaciju troškova implemntacije standarda/sertifikacije/resertifikacije. ****Direkcija za razvoj MSP započela je aktivnosti na izradi Strategije podsticanja ženskog preduzetništva 2015-2020. U tom cilju formirana je i radna grupa za izradu Strategije. Usvajanje Strategije očekuje se do kraja 2014. *****Direkcija za razvoj MSP u saradnji sa Ministarstvom prosvjete započela je aktivnosti na izradi nove Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje. Usvajanje Strategije očekuje se do kraja 2014. *****Počela je realizacija projekta „Internacionalizacija i promocija mentoring sistema u MSP“, na osnovu potpisanog Sporazuma o saradnji sa japanskom agencijom za međunarodnu saradnju - JICA sa ciljem standardizovanja i implementacije modela mentoring usluga. Početkom 2014. Obučeno je 9 mentora iz Podgorice, Bara i Cetinja. Raspisan je Javni poziv za korisnike. Do kraja 2014. realizovaće se pilot projekat mentoringa u crnogorskim preduzećima.</p>
--	--	---	-----------------	--

⁹ Do sada su biznis zone osnovane u osam gradova: 'Bakovići' u Kolašinu, 'Rudeš' u Beranama, 'Vladimirske krute' u Ulcinju, biznis zona u Nikšiću i dvije biznis zone na Cetinju, biznis zona u Bijelom Polju, biznis zona 'Babića Polja' u Mojkovcu i biznis zona u oblasti KAP-a, u Podgorici.

<p>Aktivnost 6 Energetika</p>	<p>ME</p>	<p>-Organizovanje Javne rasprave za Nacrt zakona o energetici* -Usvajanje Nacionalnog Akcionog plana za obnovljive izvore energiju od strane Vlade CG -Usvajanje Zakona o potvrđivanju Ugovora o energetskej povelji -Izrada Akcionog plana za implementaciju Strategije razvoja energetike CG do 2030. za petogodišnji period* -Praćenje realizacije ugovora o koncesijama za male hidroelektrane (mHE) snage do 10MW** -Praćenje realizacije ugovora o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrana na lokalitetima Možura, opštine Ulcinj i Bar, kao i Krново, opštine Nikšić i Šavnik -Nastavak postupka izdavanja energetske dozvola u skladu sa Zakonom o energetici</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Od 04. avgusta do -15. septembra 2014. **Strategija razvoja energetike CG do 2030. je usvojena od strane Vlade 10. jula 2014. Nakon usvajanja, krenuće se u pripremu Akcionog plana za implementaciju Strategije. **ME je u cilju nastavka dalje valorizacije hidroenergetskog potencijala objavilo Javni oglas za davanje koncesija za izgradnju malih hidroelektrana, 12. jula 2013. Javnim oglasom je bilo obuhvaćeno osam vodotoka koji se nalaze na teritoriji šest opština. Dostavljeno je ukupno deset ponuda. Prema dostavljenim idejnim rješenjima ponuđača predviđena je izgradnja šest malih hidroelektrana ukupne instalisane snage 14,763 MW, sa procijenjenom ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije od 51,998 GWh a vrijednost predviđenih investicija dostavljenim idejnim rješenjima iznosi 32.952.900,00 €.</p>
<p>Aktivnost 7 Dalji razvoj rudarstva i geoloških istraživanja</p>	<p>ME</p>	<p>-Dodjela ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore* -Praćenje realizacije ugovora o koncesijama za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina. -Sprovođenje tenderskih postupaka i dodjela novih ugovora o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Na Javni poziv za dodjelu ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, koji je zvanično završen 15. maja 2014. ponudu su dostavile tri grupe kompanija: Eni (Italija) i Novatek (Rusija), Marathon (SAD) i OMV (Austrija), Energean (Grčka) i Mediterranean (Velika Britanija). Postupak evaluacije ponuda je u toku. Očekuje se da će do kraja godine Vlada Crne Gore dostaviti Skupštini predlog za dodjelu ugovora o koncesiji.</p>
<p>VII PRAVNA PITANJA</p>				
<p>Aktivnost 1 Pripreme za preuzimanje obavezujućih pravnih instrumenata koji prate proces pristupanja NATO</p>	<p>Ekspertska radna grupa za pravna pitanja*</p>	<p>-Praćenje ažuriranja podataka od strane nadležnih organa u Pregledu bilateralnih i multilateralnih ugovora i sporazuma, protokola o saradnji i akata o njihovoj ratifikaciji u oblasti odbrane i bezbjednosti, NATO i EU integracija -Kordinacija ažuriranja podataka u Pregledu važećeg pravnog okvira u Crnoj Gori u odnosu na NATO dokumenta i standarde, sa ocjenama stepena implementacije NATO pravne tekovine</p>	<p>2014-15.</p>	<p>*Izveštaji ekspertske radne grupe za pravna pitanja se dostavljaju kvartalno u skladu sa dinamikom sprovođenja aktivnosti.</p>

		<p>-Koordnacija izrade Pregleda planiranih aktivnosti na normativnom usaglašavanju sa NATO pravnom tekovinom u 2015.</p> <p>-Analitičko praćenje postupka donošenja i primjene zakonskih, podzakonskih i drugih akata u oblasti odbrane i bezbjednosti kao i propisa u drugim oblastima koji imaju uticaj na segment odbrane i bezbjednosti</p>		
--	--	---	--	--